

SIDE 08-09

«VI MÅ BRUKE FRIVILLIGE MER
KONSTRUKTIVT OG PÅ NYE OMRÅDER
OG ARENAER.»

Magnar Lie, påtroppende
divisjonsdirektør i Blå Kors

SIDE 20-21

«ETTER FØRSTE EPISODE AV 'FYLLA' SKULLE MAN
TRO AT DEN MEST AKUTTE SKADEVIRKNINGEN AV
ALKOHOL VAR FARE FOR ALLSANG.»

Sten Magne Berglund, fagsjef
Blå Kors Norge

BLÅ KORS MAGASINET
RUSFRI

SIDE 36
JULAFTEN MED TOOJI OG BLÅ KORS

” Undersøkelser tyder på at unge mennesker ikke er veldig opptatt av «religion» og heller ikke opptatt av «å feste». Det de sier de er opptatt av er «familie og venner».

REDAKTØREN
STEINAR GLIMSDAL

En stille revolusjon

Det er stort sett innsidere i Den norske kirke som forbinder noe med ordet «Trosopplæringsreformen». Den har gått i 10 år nå og øket i styrke år etter år. Og alle, både folk i og utenfor Den norske kirke, har grunn til å glede seg over den stille revolusjonen dette innebærer for kristent ungdomsarbeid og kristen opplæring.

Reformen kom på plass som følge av at kristendoms-kunnskap forsvant som eget fag i skolen, og målsettingen er å gi alle barn og unge opp til 18 år til sammen 315 timer trosopplæring hver. Både dømte og ikke-dømte er velkomne til å delta. I 2013 er det satset hele 234 millioner kroner på reformen over statsbudsjettet, og ikke mindre enn 196.258 barn deltok på trosopplæringstiltak i 2012. Statistikken forteller også at 81 prosent av landets menigheter innen Den norske kirke får midler til trosopplæring, og 80 prosent av landets barn tilhører menigheter som får slike midler.

Dette omfattende arbeidet kommer garantert til å ha stor betydning for kristendommens plass i vårt folk. Som fast kirkegjenger i en trosopplæringsmenighet har jeg med egne øyne sett de positive frukter. Barne-, ungdoms- og konfirmantarbeidet er ikke til å kjenne igjen sammenlignet med situasjonen for 10-15 år siden i menigheten jeg tilhører.

Det er særlig gledelig at sammenhengen mellom trosopplæring og diakoni synes å være godt forankret blant lederne innen denne stille kirkelige, barne- og ungdomsrevolusjonen.

Landets største kristne ungdomsorganisasjon, Norges KFUK-KFUM, ledes av en generalsekretær som også har bakgrunn som psykolog, Adelheid Firing Hvambdal. Hun sier til Kristelig pressekontor at unge mennesker er veldig innstilt på å hjelpe andre:

– De har ikke kun nok med seg selv, men er også klar for å ta et tak der det trengs. Unge men-

nesker kan få, men er også i stand til å gi noe videre, sier hun.

Under høstens Trosopplæringskonferanse i Lillestrøm holdt Firing Hvambdal foredrag over temaet «Ung virkelighet – relevant diakoni». Det handler om å treffe ungdom i den virkeligheten de faktisk befinner seg i, sier hun.

Firing Hvambdal viser til nyere undersøkelser gjort blant unge mennesker. Tall tyder på at 20 prosent av barn og unge har psykiske lidelser og sykdommer som gjør at de fungerer dårligere enn normalt i sin hverdag. Forventningspress og krav om å holde på en fin fasade, er elementer i dette bildet.

Undersøkelser tyder også på at unge mennesker ikke er veldig opptatt av «religion» og heller ikke opptatt av «å feste». Dette siste ynder media å fortelle oss at de er. Det de unge sier de er opptatt av er «familie og venner».

Blå Kors er glad for å ha organisasjoner som Norges KFUK/KFUM, Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag og Søndagsskolen Norge med på laget blant sine i alt 28 organisasjonsmedlemmer. Vi har mye å arbeide sammen om i skjæringspunktet trosopplæring og diakoni.

Vi gleder oss over alle dem som lar talen om diakoni bli handling i familiehøytiden som nå står for døren. Les i dette nummeret av Rusfri om hva Blå Kors og Blå Kors barn og ungdom legger til rette for av arrangement og tiltak!

Redaksjonen ønsker deg og dine en velsignet julehøytid!

Blå Kors-magasinet Rusfri – en klar røst på rusfeltet

NR 04 2013 / 5. ÅRGANG

Blå Kors-bladets 98. årgang • Rusfri/Vardevakts 88. årgang

UTGIVER:

Blå Kors Norge • www.blakors.no

ANSVARLIG REDAKTØR:

Steinar Glimsdal • steinar.glimsdal@blakors.no • tlf 926 36 739

REDAKSJONSSEKRETÆR:

Tina Fagerhus Brodal • tina.brodal@blakors.no • tlf 938 25 601

ADRESSE:

Storgata 38, N-0182 Oslo
tlf 22 03 27 40 • fax 22 03 27 41
post@blakors.no

ANNONSEHENVENDELSER:

TLF 938 25 601 • fax 22 03 27 41

SALG AV STØTTEANNONSER:

Faktureringservice Sør AS • tlf 32 24 44 33

FRIVILLIG ABONNEMENT:

kr. 150 for fire utgivelser pr år betales over konto 3000.16.77337
Bladet sendes gratis til alle betalende Blå Kors-medlemmer og organisasjonsmedlemmer.

FORSIDEFOTO:

Tooji Keshtkar (Foto: Tina Fagerhus Brodal)

LAYOUT OG TRYKK:

GRØSET™. Trykksaken er produsert etter miljøstandarden Svanemerket.

Blå Kors Norge

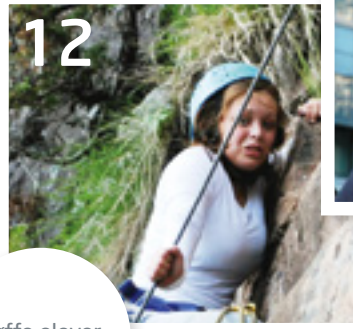
Blå Kors er en felleskristen, diakonal organisasjon som fremmer rusfrihet i samfunnet. Blå Kors forener frivillig innsats på rusfeltet med profesjonelt behandlingsarbeid. Ved siden av et forebyggende og holdningsskapende arbeid driver Blå Kors 41 diakonale virksomheter i 15 fylker. Organisasjonen har 2.900 medlemmer og 1.100 ansatte. Blå Kors er fra 1.1.2009 også en paraplyorganisasjon på rusfeltet for 28 landsomfattende kristne organisasjoner og trossamfunn.

Organisasjonsmedlemmer i Blå Kors

De Frie Evangeliske Forsamlinger, www.dfef.no
Den Evangelisk Lutherske Frikirke, www.frikirken.no
Den Evangeliske Forsamling, www.misjonskirken.no
Den Indre Sjømannsmisjon, www.dism.no
Den Norske Kirke, Kirkerådet, www.kirken.no
Den Norske Israelsmisjon, www.israelsmisjonen.no
Det Evangelisk-Lutherske Kirkesamfunn, www.delk.no
Det Norske Baptistsamfunn, www.baptist.no
Det Norske Misjonsforbund, www.misjonsforbundet.no
Det Norske Misjonsselskap, www.nms.no
Guds Menighet Vegårshei, www.gudsmenighet.no
Indremisjonsforbundet, www.imf.no
Metodistkirken i Norge, www.metodistkirken.no
Norges KFUK/KFUM, www.kfuk-kfum.no
Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag, www.nkss.no
Norges Samemisjon, www.samemisjonen.no
Normisjon, www.normisjon.no
Norsk Helse- og Avholdsforbund, www.norskavholdsforbund.no
Norsk Luthersk Misjonssamband, www.nlm.no
Søndagsskolen Norge, www.sondagsskole.no
Norske Misjonshotell og Gjestehus, www.nm-hotels.no
Oslo Kristne Senter, www.oks.no
Pinsebevegelsen i Norge, www.pinsebevegelsen.no
Prison Fellowship, www.pfn.no
Sjømannskirken, www.sjmannskirken.no
Ålesund frie Misjonsmenighet, www.misjonskirka.com
SI-Reiser AS, www.si-reiser.no
Rørlegger Ragnar Aas AS, Sladdhaugen, 4735 Evje

12

Tøffe elever

04

Magnar Lie ny direktør

26

Blå Kors-arkivet sikret

06

Familiesenter under press

INNHold

02

LEDER

04

Blå Kors-veteran med vyer

06

Aglo familiesenter

08

Blå Kors fornyer seg

10

Slik feires jul i Blå Kors

12

Enestående grunnskoletilbud

16

UNGDOMSSIDER

20

RUSNYTT: Høie-forventninger

22

INTERNASJONALT: Sør-Afrika, Ukraina og GAPC

26

ORGANISASJONSNYTT

28

FAGSTOFF: «Recovery»

30

«Blå Kors-skipet» ble feiret i Bergen

VETERAN MED
VYER

Det er uten tvil en rutinert leder som skal lede divisjon «Barn, Omsorg og Frivillighet» inn i en ny Blå Kors-tid. Magnar Lie håper og tror at den pågående organisasjonsprosessen skal gi Blå Kors større tygde og slagkraft i samfunnet.

Like engasjert etter 40 år

Til sommeren har Magnar Lie jobbet for Blå Kors i hele førti år! Han har hatt ti ulike jobber i organisasjonen, og tar nå fatt på nok et kapittel. Han blir historiens første direktør for divisjon Barn, Omsorg og Frivillighet.

AV **TINA FAGERHUS BRODAL** TEKST OG FOTO

Han har vært nestleder og bestyrer på hylbelskipet «O.T.Moe», avdelingsleder ved Blå Kors tilsynshjem i Oslo, leder for Østråt på Nesodden, leder av Blå Kors Oslo krets, diakonikonsulent og -sjef, samt administrasjonssjef og direktør for Blå Kors Senter og direktør i Blå Kors Øst.

– Det føles jo helt rart å ramse opp så mange ulike jobber, men når man har arbeidet for Blå Kors i nesten et halvt århundre, sier det seg selv at man har gjort mye forskjellig, sier Magnar Lie, og legger smilende til:

– Og jeg har faktisk aldri søkt en eneste jobb i organisasjonen. Alltid blitt spurt. Som jeg pleier å si: Når man blir så lenge på et sted, er det enten fordi man trives eller fordi man er tiltaksløs...

TILTAKSLØS ER IMIDLERTID IKKE ET ORD som beskriver Magnar Lie på noen særlig god måte. Tvert imot er det en initiativrik, dreven og svært erfaren mann som nå skal lede den såkalte «BOF-divisjonen» i Blå Kors inn i framtiden.

– I løpet av min karriere her i organisasjonen har jeg jobbet både lokalt, regionalt, på kretsnivå og på sentralt nivå. Jeg har naturlig nok opparbeidet meg en betydelig forståelse og ikke minst et bredt nettverk og en kontaktflate som helt klart vil komme til nytte i rollen som divisjonsleder, poengterer Magnar Lie.

Divisjonen Lie skal lede er en divisjon med svært bredt fokus, og som innehar svært ulike virksomheter.

– Ja, i BOF møter man hele spekteret. Her finnes både lavterskeltilbud til småbarnsfamilier og bolig og rehabiliteringsvirksomheter. Her finnes det små virksomheter som gleder seg til å bli en del av et større fellesskap, og store bedrifter som kanskje er noe mer skeptiske til hele organisasjonsprosessen, forklarer Lie, og legger til:

– Men vi har alle noe å lære av hverandre!

LIE ER OPPTATT AV Å FÅ fram at det særlig er to områder innenfor BOF-divisjonen som virkelig har stort vekstpotensial. Det er innen bolig og rehabilitering og frivillighet.

– For å si det sånn: Blå Kors må hele tiden være på tilbudssiden i forhold til kommunene når det gjelder å utvikle boligtiltak. Da kan flotte ting skje, smiler den engasjerte direktøren.

Han er overbevist om at Blå Kors bare er i startgropen når det gjelder å utvikle det frivillige arbeidet i organisasjonen.

– På dette området finnes det nærmest uante muligheter! Vi er nødt til å dyrke og virkelig utnytte det engasjementet

som vi vet ligger hos de frivillige over hele landet.

DET ER TYDELIG AT dette er et tema som også engasjerer. Han snakker seg varm om hvordan han tenker seg at frivilligheten kan vokse og spire i Blå Kors.

– Vi må bruke frivillige mer konstruktivt og på nye områder og arenaer. Se bare på arbeidsgrenen Steg for Steg. Der er frivillige svært viktige, og jeg ser at frivillighet kan bli en stor del av det å gjøre fritiden til våre brukere meningsfylt og til å gi dem gode opplevelser.

MAGNAR LIE ER IKKE UKJENT med prosesser og omstruktureringer. Den største prosessen han har vært med på var å etablere Blå Kors Øst i 2006.

– Det å samle alle virksomhetene her på Østlandet for å bedre samarbeidet og samhandling dem imellom, var absolutt ikke gjort i en håndvending, forklarer Lie.

– Det er avgjørende at man får bedrifter og virksomheter til å kjenne et ekte fellesskap og en ekte tilhørighet dersom man skal lykkes med en slik prosess.

Den erfarne lederen poengterer at alle virksomhetene i en organisasjon må føle

både et eierskap til organisasjonen og ikke minst eierskap til endringsprosessene for å få et positivt forhold til det som skjer.

– Man må finne balansen mellom fellesskapet og det lokale engasjementet for virkelig å lykkes, og på veien dit er det mange fallgruver! Jeg har nok gjort samtlige feil i løpet av de andre prosessene jeg har vært med på, ler Lie.

– «Been there, done that!» Og forhåpentligvis har jeg lært en del, slik at jeg kan unngå å gjøre de samme tabbene i denne runden...

MAGNAR LIE VAR I SIN TID MED på å gjøre Østråt til en attraktiv rehabiliteringsinstitusjon. Her var han leder i hele 22 år.

– Vi endret Østråt fra å være en ren omsorgsinstitusjon, et «vernehjem», til å bli en svært god rehabiliteringsinstitusjon. Våre brukere er som deg og meg. De trenger et hus, de trenger venner, jobb og ikke minst aktiviteter til å gi fritiden sin mening og glede. Dette er mennesker som har gjort noen dårlige livsvalg der konsekvensene har vært store, sier Lie alvorlig.

Han er svært opptatt av betydningen av å se mennesket bak pasienten. For Magnar er det møtene med brukerne, med

personene, som gjør at han fortsatt ønsker å jobbe for Blå Kors.

– De fredagene jeg har mulighet, pleier jeg å stikke innom på kaféen til Blå Kors Senter. Jeg drar også innom Østråt og andre institusjoner når jeg kan. En prat over kaffekoppen gir meg et perspektiv og et fokus på hvorfor jeg jobber i Blå Kors!

- I BLÅ KORS TROR vi på det å gi mennesker nye sjanser til å snu livene sine. Vi skal være til stede for mennesker som trenger vår hjelp og vår støtte, forklarer Magnar med varme i stemmen.

Det er viktig for ham å understreke hvor stor tro han har på å gi brukerne selv tro på egen kraft og styrke.

– Vi skal se mennesker, bry oss om mennesker, tro på mennesker og ta hånden til mennesker som trenger trygghet i møte med det ukjente som ligger foran dem. Her synes jeg Blå Kors gjør en fantastisk jobb, poengterer den ferske divisjonsdirektøren, og legger til:

– Noen ganger er jeg så heldig at jeg får møte tidligere pasienter som nå lever gode og velfungerende liv. De har bolig og er ute i jobb. Da vet jeg at jeg har vært med på noe stort, avslutter Magnar Lie.

Daglig leder Kirsten Wettre (fra v), teamleder Turid Bjørgum og nestleder Ann Turid Hallem er sterkt bekymret for framtiden til Aglo familiesenter. De tre kvinnene er frustrerte over at staten ikke lar dem få hjelpe sårbare barnefamilier som er i en vanskelig situasjon.

HJELP TIL FAMILIER

Et familiesenter i motvind

Mange sårbare barnefamilier trenger hjelp og støtte. Allikevel står alle rommene på Aglo familiesenter i Skatval i Nord-Trøndelag tomme.

AV **TINA FAGERHUS BRODAL** TEKST OG FOTO

– Hadde familiesenteret vært en institusjon eid av staten, ville alle rommene her hos oss vært stappfulle til enhver tid. Det er den sørgelige sannheten, understreker daglig leder ved Aglo familiesenter, Kirsten Wettre.

– Det er et faktum at dersom Bufetat, Barne- ungdoms- og familieetaten, hadde hatt samarbeidsavtaler med oss, ja så ville familiesenteret hatt mer enn nok å gjøre, for å si det sånn!

Hun får full støtte av nestlederen sin, Ann Turid Hallem.

– Resultatet er jo selvsagt at altfor mange sårbare barn må fortsette å leve under svært vanskelige familieforhold altfor lenge. Det er så frustrerende for oss å vite at til tross for at familiesenteret får så positive og gode tilbakemeldinger, både fra brukere, BUF-etat og fylkesmann, nekter altså staten å sende familier hit, fordi man mener at prislappen blir for høy, forklarer Ann Turid.

KIRSTEN NIKKER ALVORLIG.

– Alle omtaler oss som svært dyktige og kompetente, og ikke minst fleksible. Like-

vel blir vi ikke brukt på grunn av økonomi. Her bør myndighetene gå inn i seg selv og spørre: Har vi virkelig råd til å la barn lide? Har vi råd til å la dem få traumer og tilknytningsproblemer, som igjen vil føre til at de kan få problemer i voksen alder?

– Vi vet vel alle svaret på nettopp det, skyter Ann Turid inn.

– Å sende familier til et familiesenter er en svært billig investering, dersom man tar både faglige, menneskelige og økonomiske hensyn.

BÅDE KIRSTEN OG ANN TURID vet hva det på sikt vil koste samfunnet å la barn leve under voldelige og forsømmende forhold.

– Tidlig intervensjon er jo på alles lepper i disse dager. Vi vet at det er av uvur-

under svært vanskelige familieforhold. Har vi som samfunn virkelig råd til å svikte disse menneskene enda en gang?

DET ER TYDELIG AT DE ANSATTE ved familiesenteret bryr seg om de familiene de har jobbet med, både barna og de voksne. Teamleder Turid Bjørgum forklarer at det er veldig sårt og vondt å vite at senteret kunne ha hjulpet sårbare barn dersom staten hadde lagt forholdene til rette for det.

– Jeg vet jo at barna finnes der ute og at de lever i familiesituasjoner som kan skade dem for livet. Akkurat det klarer jeg nesten ikke å tenke på, sier Turid stille.

I 2004 OVERTOK STATEN ansvaret for barnevernstjenesten i Norge, og det var da problemene startet for familiesenteret.

– I 2004 ble det foretatt store endringer, endringer som gjorde forholdene langt mer uforutsigbare for ideelle og private institusjoner, slik som familiesenteret, forklarer Kirsten.

– Men jeg kan ikke få skrytt nok av mine ansatte! Folk yter enormt. De strekker seg langt både i svært hektiske og vanskelige perioder, understreker den daglige lederen og legger til:

– Men det er klart det tærer på oss alle ikke å vite om vi fortsatt har en jobb å gå til om noen måneder. Den enorme uforutsigbarheten vi alle jobber under, begynner absolutt å tære på!

Kirsten er klar på at både hun og resten av staben nå trenger en avklaring på driftssituasjonen.

– I løpet av 2014 må vi få forutsigbarhet og avtaler som hindrer denne konstante slitasjen på oss som arbeider her. Året som ligger foran blir et svært avgjørende år, og jeg håper selvsagt i det lengste at vi klarer å arbeide fram avtaler som gir gode og stabile løsninger, sier Kirsten alvorlig.

I 2014 ER DET HELE 20 ÅR siden Aglo familiesenter kunne ta imot de første familiene. Den gangen kunne familiesenteret følge familier i både ett og to år.

– Vi startet også opp en barnehage for å kunne tilby familiene våre et sted der barna hadde det trygt og godt mens foreldrene fikk seg en utdanning eller en jobb, forklarer den daglige lederen, som kan fortelle historier der familier fikk en ny start, og der foreldre fikk en ny mulighet til å være foreldre.

- I DAG TILBYR VI NESTEN UTELUKKENDE tremånedersopphold her, noe som er nok til å kartlegge familiesituasjonene og be-

hovene som finnes. Tre måneder er imidlertid ikke nok til å klare å utruste familier til å holde sammen, til å gi foreldre støtte og trygghet til å være en god mamma og pappa, forklarer Ann Turid.

– Håpet vårt er jo selvsagt at vi på familiesenteret igjen kan få se familier blomstre her! Vi ønsker å skape et trygt og godt miljø for vekst. Her baker vi brød, og vi spiser sammen ved et stort langbord. Vi går turer, vi leker og vi spiller spill. Her gir vi både foreldre og barn rammer, mye læring og masse omsorg, konkluderer Kirsten, før hun legger til:

– Og så håper jeg av hele mitt hjerte at staten lar oss fortsette med nettopp dette!

Aglo familiesenter

Aglo Familiesenter er en heldøgnsinstitusjon for foreldre og barn.

Opphold ved institusjonen hjemles i Lov om barneverntjenester § 4-4, andre ledd – frivillige hjelpetiltak for barn og barnefamilier.

Hovedoppgaven er å gi bistand til de kommunale barneverntjenester i saker som gjelder risikogravide og spe-/småbarnsfamilier innenfor barnevernets ansvarsområder.

Familiesenteret har plass til sju barnefamilier.

Sagt av foreldre ved senteret

«Jeg hadde ingen omsorgsevne som mor, jeg måtte lære alt. Ingen skal si at livet på Aglo er rosenrødt. Det var hardt arbeid og jeg var fryktelig sint mange ganger. Men det hjalp, jeg ble sett!»

«Dette må være det flotteste tiltaket barnevernet har?»

«De seks månedene jeg fikk hos dere gjorde sterkt inntrykk på meg, Aglo ga meg den beste start på min rolle som mor. Det å ha slik støtte rundt seg, mennesker som tror på en, oppmuntrer en, det har så utrolig mye å si.»

«Nå er det to år siden jeg bodde på familiesenteret. Jeg tenker veldig ofte på dere og vil takke for den hjelpa jeg fikk. Jeg håper også jeg en dag kan få arbeide på et familiesenter for å hjelpe andre familier.»

FAKTA

derlig betydning å gripe inn så tidlig som over hodet mulig for å sikre at barn har det godt. Hvorfor satser man da ikke alt på å gjøre nettopp dette? spør Kirsten fortløft, og legger til:

– Vi har ressursene tilgjengelige! Her hos oss får familiene støtte, omsorg, hjelp og trygghet! Her møter de mennesker som virkelig ønsker å hjelpe dem. Det kan bety alt for noen familier!

DET ARBEIDET AGLO FAMILIESENTRE gjør, er i bunn og grunn sterkt rusforebyggende.

– Vi ser gang på gang at rus på en eller annen måte har vært inne i bildet for familier som kommer til oss. Noen ganger kan selvsagt mor eller far selv bruke rusmidler, men vi ser at de unge foreldrene som kommer til oss, ofte selv har lidd under sine foreldres rusmisbruk, forklarer Kirsten.

– Med andre ord har foreldrene som nå sliter med å gi barna sine den tryggheten og omsorgen de trenger, selv vokst opp

Ny struktur og ny ledelse i Blå Kors fra nyttår

En ny divisjonsinndeling av Blå Kors Norge blir virkelighet fra nyttår. I slutten av oktober ble direktørene for henholdsvis Divisjon Barn, Omsorg og Frivillighet og Divisjon Opplæring ansatt.

AV STEINAR GLIMSDAL

NYE DIVISJONER

Det er Magnar Lie (62) og Jan-Erik Sundby (57) som blir de første direktørene i de to nyopprettede divisjonene.

– Det er to svært dyktige og erfarne ledere som vi får med oss på laget. Med Lie og Sundby i ledelsen vil Blå Kors være godt skodd til å videreutvikle og styrke arbeidet innenfor disse to nyopprettede divisjonene, sier generalsekretær Jan Elverum i en kommentar.

Landsstyret har, som omtalt i forrige nummer av Rusfri, vedtatt at Blå Kors-organisasjonen med de mange lokale virksomhetene gå fra å være regionalt basert til å være divisjonsbasert etter faglige kriterier. Fag- og arbeidsområde, ikke geografi, vil avgjøre den framtidige samhandlingen i organisasjonen. Fra 1. januar 2014 opprettes tre nye divisjoner i Blå Kors: Divisjon Opplæring, Divisjon Behandling og Divisjon Barn, Omsorg og Frivillighet.

DIVISJON BARN, OMSORG OG FRIVILLIGHET

– Jeg er svært fornøyd med at det er en av en av de aller mest erfarne lederne i Blå Kors, Magnar Lie, som får ansvar for nysatsningen Barn, Omsorg og Frivillighet. Det er godt å vite at utviklingen av denne divisjonen ligger i hendene på en som kjenner Blå Kors og virksomhetene våre svært godt gjennom snart 40 år som ansatt, sier Jan Elverum.

Magnar Lie er i dag direktør for Blå Kors Øst, og har jobbet ved flere av virksomhetene som nå blir en del av BOF-divisjonen. Innenfor divisjonen vil en finne blant annet Barnas Stasjon, Kompasset, bosentra, lavterskeltilbud og arbeidet med frivillighet innenfor virksomhetene. (Se for øvrig eget intervju med Magnar Lie på sidene 4-5.)

– Høyt på arbeidslista står arbeidet med å styrke arbeidet inn mot kommunene og å videreutvikle frivilligheten i Blå Kors, sier Elverum. Han nevner også arbeidet med å sikre det økonomiske grunnlaget for Kompasset og Barnas Stasjon.

I Divisjon Barn, Omsorg og Frivillighet vil bosentrene og Blå Kors' varmestuer høre hjemme, og i tillegg Kompasset og Barnas Stasjon. Mens det i de to andre divisjonene vil være etablert egne drifts-

styrer, vil det være en direkte tilknytning til Blå Kors landsstyre i denne divisjonen. Den skal altså ledes av en egen divisjonsdirektør, mens de underliggende avdelingene arbeider som før når det gjelder den daglige driften. I Divisjon Barn, Omsorg og Frivillighet vil naturlig nok Blå Kors' utviklingskonsulenter og Blå Kors foreningsarbeid høre hjemme. Hovedoppgaver for denne divisjonen er: boligsosial satsing, barn, unge og familier, samspillet med foreninger, lokale lavterskeltiltak, frivilligheten i Blå Kors, innsamling m.m.

DIVISJON OPPLÆRING

– Med Jan-Erik Sundby som direktør for Divisjon Opplæring får Blå Kors en dyktig person som vil bidra til å styrke våre skoler og attføringsbedrifter. Sundby har en bred erfaringsbakgrunn og er godt kvalifisert for å lede Divisjon Opplæring, kommenterer Elverum.

Innenfor divisjonen Opplæring ligger virksomheter som de fire videregående skolene (Aglo, Seiersborg, Øvrebo og Hop) samt attføringsbedriftene i Blå Kors.

DEN NYE DIREKTØREN for Opplæring skal stå i breisen for å legge til rette for å skape et godt læringsmiljø og et godt og nært samarbeid mellom de ulike virksomhetene i divisjonen. Dette er et område Sundby har godt kjennskap til og ikke minst et stort engasjement for.

Jan-Erik Sundby er utdannet sivilagronom og har arbeidet som lektor ved Tomb Jordbruksskole 1980-87 og som rektor samme sted i perioden 1992-2003. Tiden som rektor ble avbrutt av en treårsperiode som statssekretær i Landbruksdepartementet under landbruksminister Kåre

Gjønnes (KrF). Sundby arbeidet i perioden 1987-92 ved Statens kornforretning og fra 2003 har han vært kirkeverge i Sarpsborg.

Både Lie og Sundby vil ha sine kontor i Storgata 38 i Oslo der Blå Kors hovedkontor også ligger.

DIVISJON BEHANDLING

I skrivende stund arbeides det fortsatt med å få ansatt en direktør for Divisjon Behandling og en fagdirektør samme sted. Stillingen som divisjonsdirektør er utlyst for annen gang, og ansettelse av fagdirektør planlegges etter at divisjonsdirektør er tilsatt.

I Divisjon Behandling vil Blå Kors' sju behandlingssentre være plassert. De sju er: Borgestadklinikken i henholdsvis Drammen, Skien og Vennesla, Blå Kors Behandlingssenter Eina, Blå Kors Senter i Oslo, Haugaland A-senter i Haugesund og Lade Behandlingssenter i Trondheim.

Vi minner til slutt om stormønstringen for alle medlemmer, ansatte og frivillige i Blå Kors tirsdag 4. til onsdag 5. februar 2014 på Rica Park Hotell i Sandefjord. Vi feirer det nyorganiserte Blå Kors med en spennende konferanse. Se mer informasjon på www.blakors.no.

Jan-Erik Sundby begynner som direktør i den nyopprettede Divisjon Opplæring ved nyttår. Han vil arbeide for og med skolene og attføringsbedriftene i Blå Kors.

Innkalling til Blå Kors generalforsamling 2014

Blå Kors landsstyre innkaller med dette til generalforsamling for Blå Kors Norge. Tidspunktet for generalforsamlingen er fredag 23. til lørdag 24. mai 2014. Og stedet er Quality Hotel 33 i Oslo.

Generalforsamlingen er Blå Kors Norges høyeste organ. Etter Blå Kors' vedtekter har alle Blå Kors' medlemmer som har betalt sin kontingent innen dette årets utgang – altså innen 31.12.13 – forslags-, tale- og stemmerett ved generalforsamlingen. Blå Kors' kollektive medlemmer har stemmerett etter følgende nøkkel:

- organisasjoner/bedrifter/menigheter med under 30 årsverk har to stemmer.
- inntil 150 årsverk har fire stemmer.
- over 150 årsverk har seks stemmer.

Likeledes har Blå Kors' virksomheter stemmerett etter følgende nøkkel: inntil 15 årsverk har to stemmer, deretter én stemme for hvert 15. årsverk, maksimalt fem stemmer.

Hver representant kan bare ha én stemme. For kollektive medlemmer og virksomhetene kan én representant inneha fullmakt for to stemmer. Blå Kors' vedtekter finner du på www.blakors.no

FRISTER

Forslag som ønskes behandlet på generalforsamlingen må inngis skriftlig og være Blå Kors landsstyre i hende senest tre måneder før generalforsamlingen. Det vil si 23. februar 2014.

Forslag til kandidater til landsstyret, barne- og ungdomsrådet, valgkomiteen og appellutvalget må være lederen i den sittende valgkomité i hende innen samme frist: 23. februar 2014. NB! Vi beklager at det sto feil dato i forrige nummer av Rusfri.

Leder for sittende valgkomité er Svein Høiden, adresse: Ombergveien 41, 1661 ROLVSØY. Han treffes på tlf. 69 33 50 85 og på e-post: svein.hoiden@blaakors.no.

De som nomineres må ha sagt seg villige til å bli valgt og være medlemmer av Blå Kors Norge eller være representant for en av de kollektive medlemmene.

SAKER

Generalforsamlingen skal etter vedtektene behandle:

- Konstituering og vedtak av forretningsorden.
- Reviderte regnskap med styrets årsberetninger for treårsperioden.
- Blå Kors Norges treårsmelding.
- Strategisk plan for Blå Kors Norge.
- Fastsettelse av honorar for landsstyrets medlemmer.
- Valg av leder, medlemmer og varamedlemmer til landsstyret.
- Valg av leder, medlemmer og varamedlemmer til barne- og ungdomsrådet.
- Valg av leder, medlemmer og varamedlemmer til valgkomiteen.
- Valg av leder og medlemmer til appellutvalget.
- Valg av revisor.
- Innkomne forslag.

Til hver generalforsamling fremmer landsstyret et forslag til forretningsorden for generalforsamlingen. Den skal være sendt ut sammen med saksdokumentene til generalforsamlingen senest én måned på forhånd, altså 23. april 2014.

Det jobbes med å få et spennende og innholdsrikt program på plass i tillegg til forhandlingsmøtene! Hjertelig velkommen til GF 23.-24. mai 2014!

Med hilsen
Blå Kors landsstyre
Marit Brandt Lågøyr
Leder

GLEDELIG JUL

Blå Kors tar ikke juleferie!

Blå Kors er der – også i jula. Mens resten av Norge tar juleferie, er ansatte og frivillige i Blå Kors klar for en ekstrainsats i jula. Det handler om varme og nestekjærlighet.

AV **TINA FAGERHUS BRODAL**

Advent står for døren og julehøytiden nærmer seg. De fleste av oss forbinder julen med varme, glede og familiekos, men for mange mennesker kan julen bli en ekstra påkjenning fylt av ensomhet og vinterkulde.

Ole Alm er virksomhetsleder ved Varmestua i Fredrikstad. Der venter de storinnrykk i jula.

– Vi har en rekke julegaver på lager, og julaften blir det selvsagt middag og gaver til brukerne våre. Vi er klare, forteller Ole Alm.

Alm kan fortelle at Varmestua er åpen alle dager i julehøytiden, også de på røde dagene.

– Julaften er for mange den viktigste dagen. Vi er der med våre medarbeidere, og vi håper og tror at ingen i Fredrikstad skal føle jula som en ekstra tung tid, sier Ole Alm.

VIRKSOMHETSLEDEREN PÅPEKER FOR- NØYD at pågangen fra frivillige som ønsker å bidra nettopp i julehøytiden er stor.

– Jeg blir rørt over at så mange unge mennesker ønsker å være der for mennesker som trenger litt ekstra varme og en utstrakt hånd i julen. Jeg får hele tiden henvendelser fra for eksempel studenter som ønsker å feire jul med brukerne våre, understreker Alm.

PÅ VARMESTUER, KRISE- og behandlings-sentre i regi av Blå Kors forberedes det nå julefeiring og julehygge for brukere og pårørende. På Kafé Kampen inviterer de til tradisjonelt julebord med julemid-dag, gaver og alt som ellers hører med. Bergen Blå Kors planlegger en hyggelig juleavslutning på dagsenteret, og en tradi-sjonell julefest på nyåret. Lille julaften er det duket for julefeiring ved T5 Senteret i Arendal, og tredje juledag blir det pizza og bløtkake i kirkekjelleren.

OGSÅ PÅ BLÅ KORS kontaktsenter i Oslo lades det opp til julehygge og kos. Tradi-sjonen tro blir det arrangert juleverksted for barn første helgen i desember, og det er et arrangement det alltid knytter seg stor forventning til.

– Juleverkstedet er primært for barna til menneskene som står i matkø her hos oss. Vi inviterer 85 barn mellom 3 og 17 år hit til oss, og interessen har vært enorm, forklarer Trine Roland, ved Kontaktsenteret. Hun kan fortelle at invitasjonene til juleverkstedet gjerne blir etterspurt allerede i sommermånedene.

– Vi har rett og slett blitt skikkelig gode på å arrangere juleverksted. Vi legger til rette for aktiviteter som fenger både jenter

og gutter, som passer alle kulturer og som er annerledes enn det som ofte produseres i barnehager og skoler. Dessuten er det selvsagt viktig å legge til rette slik at barn i alle aldre finner noe morsomt å gjøre, understreker Trine, som gleder seg veldig til å ta imot mange glade barn.

Juleverkstedet varer i fire timer, og da får barna lage julegaver av hjertens lyst. Det blir servert grøt og julebrus, og mens barna venter på nissen blir det underholdning!

– Selvsagt kommer nissefar, og han har med seg en skikkelig juleoverraskelse til alle barna. De eldste barna får gjerne et gavekort i en populær butikk, mens de yngre barna får noe de virkelig ønsker seg, poengterer Trine, og legger til:

– Alle barna skal føle at de får noe bare til seg. De skal føle seg sett! Derfor skriver vi opp hva de får fra år til år, og følger med på interesser og ønsker!

HELGEN ETTER ER DET duket for julebord for de voksne brukerne ved kontaktsente-ret i Oslo.

– Da arrangerer vi en tradisjonell jule-kveld med alt som hører til, inkludert gaver, smiler Trine, som kan forsikre om at dette også er et veldig populært arrangement.

– Denne kvelden tar vi imot 100 men-nesker, vi pynter langbord og nyter julen sammen!

ROLF H. KRISTIANSEN VED ILAVEIEN Bo-senter kan fortelle at her har de lagt opp til en tradisjonell julefeiring.

– Vi har planlagt i alle fall to kvelder

med juleverksted, der vi skal lage både julepynt og julegodt. Det blir julemiddag på juleaften, og du skal ikke se bort fra at også «julenissen» kommer på besøk, smiler Kristiansen.

Fellesarealene vil bli pyntet med julepynt og selvsagt skal juletreet på plass.

– Vi prøver å skape en hyggelig ramme og en god stemning slik at våre beboere skal få en god opplevelse i en høytid som sikkert for mange vil kunne føles vanskelig.

OGSÅ VED BARNAS STASJON rundt om i landet planlegges det adventskos og julefeiring med barn og familier. Juleverksted, teaterforestillinger, pinnekjøttmiddager, julebakst, bollefester, julegrøt og selvsagt pakkeutdelinger er bare noe av det som står på kalenderen i november og desember.

Lisbeth J. Gallefoss er leder av Barnas Stasjon Kristiansand. Hun kan forsikre om at november og desember er fulle av morsomme og koselige aktiviteter som er åpent for brukerfamiliene.

– Vi skal lage lyfter, julepynt og julegaver! Vi skal dra på gårdsbesøk, ha karneval og pølsefest! Og så skal vi le og kose oss på Pluto lekeland, smiler Lisbeth, som leder seg til advent.

Gjensidigestiftelsen

har også i år gitt frivillige organisasjoner en stor julegave: 7 millioner kroner, hele 1,5 millioner av denne går til Blå Kors! Det eneste kravet er at pengene skal brukes på barn og familier som trenger litt ekstra hjelp i julen, et krav som ikke akkurat er vanskelig å overholde! Pengene skal fordeles over hele landet og på alle prosjekter som jobber med barn og vanskeligstilte barnefamilier. Tanken er at pengene skal brukes til å sikre at alle barnefamilier får feire jul, til julegaver og ikke minst til å betale reiseutgifter slik at familier kan få feire jul sammen!

Med ønske om en hvit jul!

Julen er barnas høytid, og en tid for å være sammen på barnas premisser. Barn ønsker voksne som er til stede og som oppfører seg normalt og hyggelig. Selv om mange voksne velger å drikke forsiktig når de er i selskap med barn, finnes det knapt noen barn som føler seg helt bekvemme med at voksne er ruspåvirket.

Vi fungerer ikke like godt under påvirkning av alkohol. Vi blir sløvere og oppfatter ikke så lett de små signalene. Vi blir mer selvopptatte og tuller kanskje også med barna på en måte de ikke helt forstår. Dette skaper utrygghet.

Hvit jul-kampanjen oppfordrer alle voksne til ikke å drikke alkohol i samvær med barn, juledagene 24., 25. og 26. desember. Vi står på stands rundt om i hele landet, har gode samtaler med hundrevis av mennesker, og samler inn kontrakter. I fjor var det over 7000 som skrev under på vår moralske bindende kontrakt, og i år håper vi det på enda flere.

Velg alkoholfritt dersom du skal være sammen med barn og ungdom i julen. Vis at vi er mange som vil gjøre en forskjell.

Gå derfor inn på www.hvitjul.no og signer kontrakten du også!

**Hilsen
kampanjen Hvit jul**

Bålkos og matlaging over flammene er svært populært. To kamphaner kan plutselig bli gode klassekamerater i en slik setting.

AGLO
GRUNNSKOLE

Venter alltid på den første klemmen

Det er de tøffeste, de mest utfordrende elevene, og de elevene med mest fravær som får en ny sjanse ved Aglo grunnskole, Alstadhaug i Stjørdal kommune. Lærerne her opplever at når elevene føler seg sett og blir trygge, ja så forsvinner både fraværet og den tøffe masken.

AV **TINA FAGERHUS BRODAL** TEKST/AGLO GRUNNSKOLE FOTO

– Her hos oss er fysisk berøring kjempeviktig, smiler Lene Bjørkmo Staven.

Hun er avdelingsleder for grunnskolen på Aglo. Sammen med rådgiver og lærer

Heidi Bjørkøy, utgjør Lene halvparten av totalt fire lærere ved grunnskolen. Skal vi tro Lene er både hun og Heidi noen skikkelige klemmere.

– Ja, vi klapper på skuldrene, stryker på ryggene og masserer nakken til elevene våre. Og når eleven selv er klar for å gi oss den første klemmen, ja da vet vi at nå er endelig eleven klar for fag. Da har vi blitt godtatt og har fått innpass, smiler Heidi!

DET ER TO ERFARNE og engasjerte lærere som kan fortelle Rusfri om erfaringene de har gjort seg etter flere år ved grunnskolen. Lene har vært lærer på Aglo i hele fjorten år, mens Heidi går inn i sitt sjuende år.

– Det vi vet er at det ikke er en kjedelig dag her oss! Ingen dager er like, og vi

får brukt hele oss hver eneste dag, smiler Lene.

– Vi blir nødt til å ta ting på sparket hele tiden. Det eneste som er forutsigbart her hos oss, er at dagen aldri blir slik vi tror.

Lene forklarer at det likevel er av avgjørende betydning at elevene føler at skoledagen blir forutsigbar. Det er grunnleggende at elevene føler trygghet og at de hele tiden vet hva som skal skje.

– Vi har derfor lagt opp skoledagen slik at vi fram til lunsj har et opplegg vi kaller stasjoner. På hver stasjon oppholder en gruppe elever seg i 30 minutter, ikke mer. Det er så mye fokus de takler, rett og slett. Så har vi fem minutter fri, før neste stasjon begynner med et nytt fag og et nytt tema, forklarer Heidi.

Grunnskolen holder til på småbruket Alstadhaug. Småbruket har en landlig beliggenhet på Skatval. Eiendommen ligger på en liten høyde og har flott utsikt østover retning Forbordsfjellet. Eiendommen er omkranset av landbruksjord og består av et innbydende gårdstun med kårbolig, stabbur, våningshus, driftsbygning, garasje.

DET BLIR Plass til fire ulike stasjoner på elevene før lunsj. Etter lunsj starter den såkalte praktiske delen av skoledagen.

– Etter lunsj gjør vi noe sammen, en aktivitet vi vet elevene våre liker å drive med. Vi går ofte på turer, vi fisker, vi klatrer eller drar på sykkelturet, forklarer Heidi, og legger til:

– Og på turene våre har vi det skikkelig koselig. Da griller vi pølser på bål eller fyrer opp stormkjøkkenet slik at vi kan lage oss et bedre måltid! Det er mye læring og fag man kan stappe inn i det å forberede mat!

EN ANNEN AKTIVITET som elevene rett og slett elsker er godt, gammeldags vedarbeid! Det innebærer kvisting, kapping og stapping av vedkubber i vedsekker!

– Ja, dette har det virkelig gått konkurranse i, smiler Lene.

Hun forklarer at akkurat på denne aktiviteten får elevene poeng ut fra samarbeid, humor og innsats.

– Det er mulig å oppnå ti poeng per elev per gang, og når en elev har klart å samle seg 30 poeng, kvalifiserer denne summen til å få være med på ulike aktivitetsdager. Pengene vi får inn ved å selge vedsekkene bruker vi til å arrangere klatredager, vi drar på gokartbanen eller i svømmehallen. Her ser vi an hva det er elevene har lyst til, understreker Lene, og legger til:

– Men de må altså ha 30 poeng for å kunne være med på denne aktiviteten. Her er vi beinharde. Belønningen skal henge høyt og elevene skal virkelig føle at de har fortjent å være med!

ELEVENE VED GRUNNSKOLEN får også ha praksis innen et felt som interesserer dem. I år er det to gutter som hjelper til i skolekantinene en gang i uken.

– De er superivrige! De forbereder maten, er med på å servere og de betjener kassen. Det er det masse læring og ikke minst mestring i, understreker Lene.

En av jentene får lov til å hjelpe til i stallen, mens andre elever får arbeide på en gård.

– Vi bruker gården som en pedagogisk ressurs, forklarer Heidi.

– Her får de være med på å fore, stelle dyrene og trøske, ja kort sagt deltar elevene i alt det som må gjøres på en gård. Trenger en elev ekstra støtte i for eksempel matte, ja så legger vi inn mye måling, veiing og så videre.

DET SIER SEG SELV at det kan bli harde tak både mellom elever og mellom barn og voksne på en skole som dette. Ved denne grunnskolen går det både mobbere og mobbeoffer. Barna sliter med ulike diagnoser og har ulik bakgrunn.

– Vi har elever med for eksempel skolevegring, angst og konsentrasjonsproblemer. Mange sliter med utagerende adferd og noen har en diagnose, som for eksempel ADHD eller Aspergers syndrom. Her hos oss tar vi inn de barna som av ulike grunner ikke fungerer i en vanlig klasse, forteller Lene.

NETTOPP DERFOR ER DET viktig å skape gode, og ikke minst trygge, relasjoner på alle nivåer.

Lene kan fortelle at det er viktig for elevene at lærerne tar bort de rammene som er vanskelig for barna og som skaper avstand, angst og konflikter.

– For eksempel bruker vi ikke fagbetegnelser som matte, norsk og engelsk. Selvsagt underviser vi en masse i alle disse fagene, men vi kaller det «stasjoner». Vi opplever også at to kampaner som jevnlig flyr i trottene på hverandre i klasserommet, kan samarbeide strålende om å lage mat på tur, forklarer Heidi.

LÆRERNE VED GRUNNSKOLEN på Aglo er nært på elevene sine hele tiden.

– Vi slipper dem liksom aldri. Selvsagt får de ro og avstand når de trenger det, men jeg er ganske sikker på at våre elever er trygge på at vi er der for dem uansett. Vi er der når de faller, vi er der i motbakene og vi er der når de lykkes, sier Lene.

Hver eneste dag får elevene servert både frokost og lunsj.

Mange av elevene ved grunnskolen er glad i fart og spenning. Derfor utfordrer lærerne dem bevisst på aktiviteter som får adrenalinet til å pumpe.

AGLO GRUNNSKOLE

- Skolen holder til på småbruket Alstadhaug i Stjørdal kommune. Småbruket ble kjøpt av Aglo Opplæringscenter i januar i år.
- Skolen fungerer som Stjørdal kommune sitt alternative grunnskoletilbud. Tilbudet er for ungdom som trenger et alternativt og tilrettelagt undervisningstilbud etter anbefaling fra PP-tjenesten i Stjørdal.
- Elevene er formelt elever ved hjemmeskolene, men har sitt daglige skoletilbud ved Aglo. Her får de et individuelt, tilrettelagt opplegg. Undervisningen foregår i små grupper med stor voksentetthet. Gruppesammensetning og antall elever varierer fra år til år.
- Grunnskoleteamet består av mennesker med ulike roller og profesjoner, blant annet lærere, miljøterapeuter og aktivitører. Her jobbes etter ordinær Læreplan og elevene har samme eksamensordning som andre skoler.

FAKTA

– Ja, da spiser vi sammen, både lærere og elever. Vi oppdaget med en gang at behovet for ordentlige måltider var stort! Noen elever hadde kanskje ikke spist siden middag da de kom på skolen. De var slappe og ufokuserte, forklarer Lene.

Dessuten gjør måltidene noe med fellesskapet og atmosfæren ved grunnskolen. De engasjerte lærerne poengterer at de bruker måltidene som arena til å ta opp konflikter mellom elevene.

– Ofte kan det skje et eller annet på bussen på vei til skolen. Da tar vi tak i det med en gang mens vi spiser frokost. Og uoverensstemmelser som skjer første del av skoledagen, ordner vi opp i under lunsjen, sier Heidi.

FOKuset PÅ FELLES MÅLTIDER var så viktig at lærerne ved grunnskolen rett og slett ansatte en egen «skolemor». Oddny Juliusen er en svært viktig del av skolehverdagen på Alstadhaug, og både lærere og elever setter stor pris på henne.

– Mor Oddny fyller på mange måter en bestemorrolle. Hun er til stede, hun bryr seg, hun trøster og hun er der når ting blir vanskelige. Om noe skjærer seg mellom lærere og elever, ja da er skolemoren der som en trygg voksen, understreker Heidi, og får full støtte av Lene:

– Oddny er på mange måter ofte utenfor konfliktene, noe som er til stor hjelp mens det stormer som verst.

BÅDE LENE OG HEIDI KAN skrive under på at det er umulig å ikke ta med seg jobben hjem noen ganger.

– Vi er så nært på elevene våre, og det er helt klart mange av våre elever som har et stort behov for å teste oss, og for å teste grensene vi har her på grunnskolen. Men vi viser ikke frykt og ikke usikkerhet. Da har vi tapt, forteller Lene.

Hun sier at mange av elevene blir såret og lei seg dersom de merker at en lærer er redd for dem.

– Og det er jo heller ikke så rart! Men for oss som jobber her ved grunnskolen er det viktig at vi hver eneste dag har en debriefing etter endt skoledag. Dessuten er vi skikkelig gode på å avvæpne potensielt farlige konflikter med humor, smiler Heidi!

Hun kan fortelle at elevene har merket hvor samstemte alle lærerne hele tiden er.

– Det nytter for eksempel ikke å si til meg: «Men Lene sa det var greit...» Det er nesten sånn at vi kan fullføre hverandres setninger, ler Heidi.

DET SOM ER HELT sikkert er at tryggheten og omsorgen som råder på Alstadhaug gjør underverker for elever som av ulike årsaker ikke finner seg til rette på sin hjemskole.

– En elev som kom til oss rundt juletid, hadde så mye fravær at det faktisk var unntaket at han dukket opp på skolen, forklarer Heidi.

– Vi var veldig spente på hvordan han skulle reagere på å komme hit, og var vel

egentlig forberedt på å komme og hente han hjemme på morgenene. For det gjør vi når det trengs, skyter Lene inn.

– Men vet du, den eleven har praktisk talt ikke hatt fravær her hos oss. En gang måtte vi kjøre han hjem fordi han kastet opp. To timer senere ringte han og sa at han følte seg bedre, og gjerne ville komme tilbake, ler Heidi, med en aldri så liten stolthet i stemmen.

LÆRERNE VED GRUNNSKOLEN er med på å forandre livene til unge mennesker som har kommet litt skjevt ut.

– Vi opplever gang på gang at elever som tilsynelatende ikke liker å gå på skolen, plutselig forandrer mening. Hit vil de! De ønsker å komme hit dag etter dag, uke etter uke. Og de aller fleste får vi igjennom eksamen med glans, smiler Lene fornøyd! Da må det være lov til å føle stolthet!

Vedarbeid har blitt en særdeles populær aktivitet! Pengene som kommer inn fra salget av vedsekkene, brukes på aktiviteter som elevene selv er med på å velge ut.

Skolen har en tydelig friluftspolprofil, og sykkelturner er en svært populær aktivitet. Det går i hundre når elevene trår til, både opp bakker og ned fjellskråninger.

- VÅG Å VÆRE EN LAKSI!

- Ikke følg strømmen, for den kan være stri å komme unna! Det må være mitt råd til dagens ungdom, sier Ida-Marie Ha-sund Aasbø. 28-åringen er leder for lokallaget Adventura IUF i Ulsteinvik, og den engasjerte lederen er brennende opptatt av å gi ungdom en trygg og morsom plass å være.

AV **TINA FAGERHUS BRODAL**

– Hos oss er alle ungdommer hjertelig velkommen! Uansett bakgrunn, uansett situasjonen de er i, så skal jeg gjøre alt jeg kan for at nettopp den ene skal føle at JA, her hører jeg til, understreker Ida-Marie.

I ETT ÅR HAR Ida-Marie drevet lokallaget i Ulsteinvik, og det hersker liten tvil om at den unge damen virkelig elsker den oppgaven.

– Jeg synes det er så utrolig viktig at man forsøker å hjelpe ungdom som trenger varme og en utstrakt hånd – så tidlig som over hodet mulig. Det finnes rett og slett ikke så mange gode og rusfrie tilbud til ungdom. Nettopp derfor ville jeg så gjerne bli leder av Adventura, forklarer Ida-Marie.

LOKALLAGSLEDEREN ER OPPTATT av å være en trygg og stabil voksen for ungdommene, en person de kan ty til dersom livet blir vanskelig – og en som de kan stole på.

– Jeg vet av erfaring at livet ikke alltid er en dans på roser, for å si det sånn. Faren min døde nå nylig i en alder av 47 år. Han var alkoholiker, og jeg vet hva rusproblemer kan gjøre med et menneske og med en familie, sier Ida-Marie stille, og legger til:

– Jeg vokste opp med moren min, men var sammen med faren min på sommeren. Dessuten pleide vi å ha kontakt rundt juletider. Så jeg har følt rusen tett inn på livet.

28-ÅRINGEN VALGTE IMIDLERTID å bryte kontakten med faren sin da hun selv ble mamma får åtte år siden.

– Det ble plutselig veldig viktig for meg å skjerme sønnen min fra de opplevelsene jeg selv hadde som barn, og nettopp derfor ønsket jeg ikke at han skulle ha kontakt med morfaren sin. Det er selvsagt trist, men absolutt det beste for han, konkluderer lokallagslederen.

Ida-Marie finner styrke og glede i å kunne hjelpe andre som har det vanskelig.

– Da jeg var yngre jobbet jeg som frivillig hos Kirkens Bymisjon. Jeg fant en slags ro og glede i det. Nå ønsker jeg å bruke mine ressurser og krefter på å gi ungdommene i Adventura et tilbud de setter pris på, sier 28-åringen.

DET SOM ER HELT SIKKERT er at Adventura IUF i Ulsteinvik har en dyktig og engasjert leder, og dersom ungdommene «hennes» hører på rådet om å av og til være «en laks som svømmer mot strømmen», ja da kan de nå langt!

HOLD AV 23.-25. MAI TIL CAMP GF 2014!

BKU arrangerer sin egen camp samtidig med Blå Kors sin generalforsamling (GF) 23.-24. mai 2014 i Oslo. Hold av helga 23.-25. mai!

Campen holdes på eget sted, men noe av programmet blir sammen med GF. Vi røper ingenting nå, men lover som alltid spennende og artige aktiviteter!

En viktig sak for BKU under GF er valget av nytt barne- og ungdomsråd. Det sittende rådet har også kommet med flere innspill til arbeidet med vedtektsendringer og vil bidra med ny «Strategisk Plan for Blå Kors Norge». Mye mer info om Camp GF 2014 kommer i neste nummer av Rusfri!

BKU tar ordet under Blå Kors GF 2011 på Beitostølen.

En oppvekst
varer livet ut.

Alle barn fortjener en god start på livet. En oppvekst fylt av trygghet, kjærlighet og omsorg. Sånn er det ikke alltid. Dessverre. Noen barn vokser opp i hjem preget av rusproblemer, vold eller psykiske vansker. Smertefulle opplevelser som ofte setter dype spor.

Barnas Stasjon er et nasjonalt og forebyggende tilbud fra Blå Kors til småbarnsfamilier i en sårbar livssituasjon.

**Vit at vi er der. Vi er til for å hjelpe.
Sammen for barna – sammen med barna.**
www.barnasstasjon.no

Høye forventninger til Høie

– Vi håper at den nye regjeringen vil spille på lag med de ideelle aktørene på rusfeltet og sørge for at disse får gode langsiktige avtaler, sier generalsekretær Jan Elverum i forbindelse med at landet 16. oktober fikk en ny regjering og en ny helseminister.

AV STEINAR GLIMSDAL

– Blå Kors gratulerer Bent Høie med utnevningen til Helse- og omsorgsminister i den nye regjeringen. Helt siden han var saksordfører for rusreformen for ti år siden, har Bent Høie vært opptatt av at det skal være en sammenheng i tjenestetilbudet til rusmisbrukerne. Vi har høye forventninger til at den nye regjeringen vil sørge for en forpliktende opptrapping av rusfeltet. Det trengs ikke bare flere behandlingsplasser, men forebygging og rehabilitering må bli viktige satsingsområder, sier generalsekretær Jan Elverum i Blå Kors. Elverum er glad for at helsedepartementet får en statsråd med mye kunnskap og en sterk autoritet i helsepolitikken. Han forventer å se begynnelsen på en opptrapping for rusfeltet i endringsforslaget til statsbudsjettet som den nye regjeringen skal presentere 8. november.

– Vi håper at den nye regjeringen vil spille på lag med de ideelle aktørene på rusfeltet og sørge for at disse får gode langsiktige avtaler og at det blir like vilkår for offentlige og private institusjoner som driver rusbehandling, sier Elverum. Han håper også at den nye regjeringen

vil satse mer på frivillige organisasjoners bruker- og likemannsarbeid i oppfølgingsarbeidet etter behandling, og at regjeringen vil gjeninnføre øremerking av midler for rustiltak i kommunene.

Generalsekretæren i Blå Kors takket avtroppende helseminister Jonas Gahr Støre for innsatsen:

– Som helseminister satte Jonas Gahr Støre alkoholproblemene på dagsorden, og viste tydelig hvorfor Norge trenger en fornuftig og kunnskapsbasert alkoholpolitikk. Støre har løftet fram at alkoholproblemer skapes ikke bare av dem som drikker daglig eller tvangspreget. Langt flere mennesker får problemer av andres drikking, sier Elverum. Han forventer ingen omlegging i alkoholpolitikken med Bent Høie som helseministere og med bakgrunn i samarbeidstalen som sier at hovedlinjene i norsk alkoholpolitikk skal ligge fast.

Helse- og omsorgsminister Bent Høie. (Foto: Høyre)

Styrker tilbudet til rusavhengige i kommunene

Regjeringen vil styrke tilbudet til rusavhengige og personer med psykiske lidelser. I tillegg til statsbudsjettet for 2014 foreslår regjeringen å øremerke 343 millioner kroner til kommunale rustiltak, og reversere foreslått kutt til ordningen psykisk helse i skolen.

– Vi vil løfte dem som sitter nederst

ved bordet i helsetjenesten. Derfor styrker vi innsatsen for rusavhengige og personer med psykiske lidelser i vårt forslag til statsbudsjett for neste år, sier helse- og omsorgsminister Bent Høie.

Regjeringen har i tillegg til statsbudsjettet for 2014 foreslått å styrke innsatsen på rus og psykisk helse på følgende områder:

- Øremerking av midler til kommunale rustiltak
- Økningen på 200 plasser skal også innebære økning i langtidsplasser
- 255 millioner til økt kjøp fra private innen rus, psykisk helse og rehabilitering
- Reversere foreslått kutt til ordningen psykisk helse i skolen
- Økt bevilgning til Fontenehusene

«Åpenbart påvirket» - ny alkoholkampanje

I november lanserte helse- og omsorgsminister Bent Høie Helsedirektoratets nye alkoholkampanje «Åpenbart påvirket». Målet med kampanjen er å øke forståelsen for og oppslutningen om skjenkebestemmelsene i alkoholoven og befolkningens kunnskap om alkoholens skadevirkninger.

AV STEINAR GLIMSDAL

Mye vold og skader skjer i forbindelse med utelivet og alkoholpåvirkning. Alkoholkampanjen er først og fremst ret-

tet mot de under 35 år som går på byen.

– Alkohol er et lovlig rusmiddel, og er det rusmiddelet som er mest brukt

og som medfører størst skade i samfunnet. Det økende alkoholkonsumet i Norge de senere årene er en folkehelseutfordring. Vi må forebygge mer og føre en politikk som begrenser skadene av alkoholbruk, sier helse- og omsorgsminister Bent Høie.

EN FERSK BEFOLKNINGSUNDERSØKELSE

Norstat har utført for Helsedirektoratet i forbindelse med kampanjen, viser at et klart flertall av oss mener vi skal

Fylle-tv får kritikk

I slutten av oktober hadde NRK3 premiere på den seks episoder lange programserien «Fylla». Mange kritiserer programmet for å bruke alkohol som underholdning.

– NRK sier at de skal knuse myter ved å vise serien «Fylla». Men etter å ha sett første episode registrerer jeg at det bare kom fram ting vi visste fra før, og vi sitter igjen med følelsen av at ønsket bare er å vise hvordan en fyllefest ser ut, litt som det tidligere har vært i programmer som «Pa-

radise Hotel» og «Big Brother», sier **Sten Magne Berglund**, fagsjef for politikk og kommunikasjon i Blå Kors Norge. – Det kan jo hende det kommer mer om ulykker, vold og tredjepartsskader etter hvert, men så langt er jeg ikke imponert.

– Ut fra første episode i programmet

skulle man tro at den mest akutte skadevirkningen av alkohol var fare for allsang, sa Berglund til nettstedet Familie & Medier. Han ble også intervjuet av VG og deltok i debatter i NRK radio og i P4.

Familie & Medier har tett dialog med Blå Kors Norge i denne saken. Daglig leder i Familie & Medier, Jarle Haugland og informasjonssjef i Blå Kors, **Steinar Glimsdal**, var tidligere i høst i møte med prosjektleder for «Fylla» **Pia Basberg**. Dette ble et nyttig møte om innhold og innasjon med programmet. (F&M)

ha klare regler for hvordan servering av alkohol skal foregå.

Mens kun 14 prosent av befolkningen totalt mener at skjenkebestemmelsene er for strenge, er det 30 prosent av yngre under 30 år som mener dette. Unge har også mindre kunnskap om når en skal bli nektet adgang eller alkoholservering. En av fire unge tror at grensen går ved «kraftig påvirket», og ikke «åpenbart påvirket».

– Det er blant de unge vi ser flest tilfeller av skader og vold i forbindelse med alkohol. Skjenkebestemmelsene skal begrense skadene som alkoholbruk kan innebære og er en viktig del av alkoholpolitikken. Jeg håper denne kampanjen

vil bidra til økt forståelse for skjenkebestemmelsene og den viktige jobben dørvakter og servitører gjør for å bidra til et tryggere uteliv, sier Høie.

DET SKJER MANGE BRUDD PÅ ALKOHOLLOVEN, både når det gjelder skjenking til mindreårige og skjenking til åpenbart berusede personer. 8. oktober 2013 sendte Helse- og omsorgsdepartement forslag til endringer i alkohollovgivningen på høring. Det foreslås blant annet nasjonale krav til kommunenes reaksjon ved brudd på alkoholloven.

– I dag bruker kommunene adgangen til å inndra skjenkebevilling svært sjel-

den. Derfor foreslår vi å innføre nasjonale krav til kommunenes reaksjon ved brudd på alkoholloven. Det vil tydeliggjøre kommunenes ansvar for å reagere og samt sikre likebehandling, sier Høie.

I HØRINGSNOTATET foreslås det blant annet å innføre et prikkssystem der det tildeles prikker til salgs- og skjenkesteder for brudd på alkoholloven. Det foreslås åtte prikker til skjenking til mindreårige, fire prikker til skjenking til åpenbart berusede personer og fire prikker for overtredelser av tidsbestemmelsene. Åtte prikker i løpet av tre år vil føre til inndragning av bevillingen i minst en uke.

GAPC 2013

Blå Kors-delegasjonen under Global Alcohol Policy Conference 2013 var (fra v): Lovemore Mughandira (Blå Kors Namibia), Sten Magne Berglund, Torunn Sæther, Smart Kachipare (Blå Kors Botswana), Eva Frydenborg, Anne Babb (Blå Kors Internasjonale Forbund), Mphonyane Mofokeng (Anti Drug Abuse Association of Lesotho) og foran: Fanjanirina Holiarisoa (Blue Cross Madagaskar).

«Fra lokal og nasjonal handling til global endring»

I oktober var Blå Kors representert på en stor global alkoholpolitisk konferanse (Global Alcohol Policy Conference, GAPC 2013) i Seoul i Sør-Korea. Hele 55 land var representert med 850 deltagere.

AV EVA FRYDENBORG

Blå Kors hadde med deltakere fra Norge, Madagaskar, Namibia og Botswana – i tillegg til generalsekretær i det internasjonale Blå Kors, Anne Babb. Torunn Sæther presenterte prosjektet «Opplæringsprogram i kunnskapsbasert alkoholpolitikk».

Et hovedmål for konferansen var både å presentere og å fremme bruk av forskning som er relevant for å lage god og effektiv alkoholpolitikk nasjonalt og lokalt i hele verden. Konferansen er en viktig møteplass for akademikere, politikere og beslutningstakere – og sivilsamfunnsaktører som Blå Kors.

VI VET I DAG at alkohol er den tredje viktigste faktoren for tidlig død og funksjonshemming globalt, og derfor en stor byrde for både land og enkeltpersoner. For å kunne gjøre noe med situasjonen er det viktig at vi vet hvilke tiltak som er effektive. Mange av diskusjonene kjenner vi fra norsk virkelighet. Skal for eksempel åpningstidene for Vinmonopolet utvides? Bør alkoholavgiftene ned for å bremse grensehandelen? Hvordan slike tiltak vil slå ut er det forsket på i mange land, og vi kan både lære av disse forskningsresultatene og bidra til at denne forskningen får konsek-

venser i form av lovgivning i flest mulig land.

Nettopp når det gjelder å arbeide for at kunnskapsbasert og god alkoholpolitikk skal danne grunnlaget for nasjonal lovgivning på alkoholfeltet har Blå Kors Norge gjort et omfattende arbeid i flere afrikanske land de siste årene. Gjennom vårt prosjekt «Opplæringsprogram i kunnskapsbasert alkoholpolitikk» har vi bidratt til prosesser med å lage en god alkoholpolitikk i hele syv land så langt. Dette prosjektet ble presentert av prosjektleder Torunn Sæther på GAPC 2013 i Seoul.

PÅ KONFERANSEN LANSERTE VI også en manual som gjør at tilsvarende kurs og opplæring kan gjennomføres av andre aktører i ulike kontekster. Blant annet som et resultat av prosjektet er det også etablert en alkoholpolitisk allianse, Southern Africa Alcohol Policy Alliance (SAAPA). Her tar lokale aktører arbeidet videre i sin region. Styret for alliansen, med blant andre tre Blå Kors-representanter fra det sørlige Afrika, deltok på konferansen i Sør-Korea og gjennomførte et eget møte.

Prosjektet er et svært godt eksempel på hvordan vi som en frivillig aktør kan bidra, både med opplæring og

Manualen som ble lansert under GAPC-konferansen i Seoul finnes både på engelsk og fransk. Prosjektleder Torunn Sæther viser fram den engelske versjonen. (Foto: Steinar Glimsdal)

påvirkning overfor myndigheter og sivilsamfunn i samarbeid med lokale partnere i land i sør. Det var stor interesse for presentasjonen under GAPC og for de erfaringer Blå Kors har gjort i dette prosjektet. Det eksisterer mye kunnskap og forskning om hva en god alkoholpolitikk bør inneholde for å beskytte et lands befolkning og helse best mulig, dette er også konkretisert i anbefalinger fra Verdens helseorganisasjon (WHO). Det er imidlertid ikke like mange eksempler på hvordan denne kunnskapen kan formidles og implementeres, spesielt i land som ikke har en effektiv alkoholpolitikk i dag. Her er våre erfaringer viktige, og konferansen gav en god mulighet til å fortelle om og dele disse erfaringene. Det er ikke noe vi heller ønsker enn at andre aktører også kan bruke våre erfaringer og materiell for å redusere skader av en av de aller viktigste årsakene til død og sykdom i verden, nemlig alkohol.

FRA KONFERANSEN BLE DET også sendt ut en deklarasjon, «Seoul-deklarasjonen», hvor det blant annet vises til noen av de viktigste politiske tiltakene for å redusere skadelig bruk av alkohol:

«Det eksisterer kunnskapsbasert og kostnadseffektive tiltak som reduserer skadelig bruk av alkohol globalt, nasjonalt og lokalt. Dersom disse intervensjonene implementeres og håndheves kan de gi store helsemessige, sosiale og økonomiske fordeler over hele verden. Eksempler på kostnadseffektive tiltak for å redusere skadelig bruk av alkohol omfatter å øke skattene på alkohol, å begrense tilgangen til alkohol og å håndheve forbud og restriksjoner mot markedsføring av alkohol. Disse 'best i test'- og 'mest for pengene'-tiltakene har stor innvirkning på folkehelsen og er svært kostnadseffektive, billige og mulige å gjennomføre.»

Denne kunnskapen og dette budskapet er det Blå Kors bidrar med å fremme der det trengs mest: i land som har lite regulering på alkoholfeltet, hvor konsumet er økende og hvor alkoholindustrien satser på vekst.

Vi skal forandre vår egen framtid!

Nord i Sør-Afrika driver Blå Kors Norge et forebyggende arbeid ved to ungdomsskoler. Vi har snakket med ungdommene Ramodisa Thapelo (13) og Muladazi Moslina (15) som går ved Hawuka Secondary School utenfor Giyani i Limpopo.

Sør-Afrika

Ramodisa Thapelo (til v) og Muladazi Moslina er fast bestemte på å skape seg en trygg og god framtid i Sør-Afrika.

AV EVA FRYDENBORG TEKST OG FOTO

– Familien min er fattig, forteller Ramodisa. Den unge gutten er imidlertid fast bestemt på å skape en bedre framtid, både for seg selv og familien sin.

– Min sjanse er å jobbe hardt på skolen, og få meg en god utdanning. Da kan jeg få en jobb, tjene penger og endre livet for meg og familien min. Jeg har bestemt meg for ikke å drikke alkohol, for da kan jeg ødelegge alt. Jeg ser så mange her som ødelegger framtiden sin fordi de drikker alt for mye.

MULADAZI FORTELLER at faren hennes pleide å bruke forskjellige rusmidler. Nå er hun med på Blå Kors-aktiviteter på skolen, og det har hjulpet både henne og familien.

– Jeg har snakket med faren min om hva rusmisbruket gjør med han og med familien vår. Broren min har også støttet meg. Faren vår forstår konsekvensene bedre nå. Han ruser seg ikke hjemme, og han slår ikke moren vår lenger. Livet er mye bedre, understreker den unge jenta, og legger til:

– Jeg elsker begge foreldrene mine, men vet av erfaring at rus ødelegger familien. Jeg er heldig som har fått hjelp av Blå Kors.

RAMODISA KAN FORTELLE at det er mange ungdommer som drikker for mye og som får store problemer

på grunn av dette.

– Mange følger ikke med på skolen, og de respekterer ikke læreren. Det får konsekvenser for framtiden deres, forklarer Ramodisa.

Mange av vennene hans prøver å få han med til puben på kveldene, og trettenåringen forteller at han har mistet mange venner fordi han alltid sier nei til å bli med ut.

– Men noen ganger kommer de allikevel til meg for å få råd om vanskeligheter, om kjæresten som ikke behandler dem pent og andre ting. Jeg gir dem råd, men jeg vet at de som regel ikke hører på meg.

Selv prioriterer Ramodisa skolen.

– Jeg må ha de beste karakterene i minst sju fag for å være sikret et stipend til videre utdanning. Det skal jeg klare, men da må jeg jobbe hardt. En dag skal jeg gi noe tilbake til landsbyen her!

– Mange av vennene mine henger også ved pubene om kveldene, forteller Muladazi.

– Jentene får seg kjæresten, og noen vil gjerne bli gravide! Da kan de få en baby og dermed motta barnetrygd. Den utgjør 170 kroner i måneden, men jentene forstår ikke at det er dyrt å ha et barn. De tror det er lompepenger, forklarer femtenåringen.

TENÅRINGSGRAVIDITET er et stort problem ved sørafrikanske skoler,

og er et av temaene Blå Kors-prosjektet har jobbet mye med.

– Jeg er glad for at Blå Kors er på skolen vår! Det er mange som har fått hjelp. En i klassen min pleide å være full på skolen, og han sov i timene. De ansatte i Blå Kors har hjulpet han, og han forsøker å endre seg nå. Men ingen kan tvinges til å slutte å drikke. De kan få informasjon og hjelp, men de må velge det selv, poengterer Muladazi.

MULADAZI FORTELLER at også hun pleide å drikke tidligere.

– Jeg gjorde det fordi vennene mine gjorde det. Men moren min oppdaget det, og jeg lovet henne å slutte. Nå vet jeg dessuten mer om konsekvensene. Noen jenter blir voldtatt ved puben, og det er mange som blir gravide med kjærestene sine.

Men Muladazi vil ikke ha barn mens hun går på skolen.

– Jeg vil ikke drikke bare fordi vennene mine gjør det. Jeg tror livet mitt blir bedre uten alkohol.

– De valgene vi gjør nå får konsekvenser for livene våre, sier Ramodisa, og skynder seg å legge til:

– Blå Kors-prosjektet hjelper oss til å ta gode valg. Vi må tenke på framtida vår. Det er bare vi som kan endre den, og Blå Kors gir oss gode råd og støtte på veien!

Små grep gir større spillerom

Visste du at en rådgivningssamtale handler mest om deg? Om hvilke mål og drømmer du har?

En rådgivningssamtale hos oss er helt uforpliktende. Vi viser deg hvor enkelt du kan få bedre økonomi.

Ring oss på telefon **02002**, så setter vi opp en samtale for deg på ditt nærmeste lokalkontor.

SpareBank 1 SR-Bank er stolt av å være bank for Blå Kors.

Bank. Forsikring. Og deg.

SpareBank
SR-BANK

En gave til Blå Kors - et valg som rekker lengre enn livet.

Blå Kors Norge har i over 100 år hjulpet mennesker som lider på grunn av eget eller andres rusmisbruk. Vår erfaring er at rus ofte må sees i et familie- og generasjonsperspektiv. Og ofte er det barna som rammes.

Når vi arbeider på rusfeltet, har vi lang historie å bygge på. Men det er framtiden vi er opptatt av. Det må gjøres gode valg for framtiden. Vi ønsker å gjøre alt vi kan for at morgendagen skal bli bedre for de vi møter.

Dersom du ønsker å gi en testamentarisk gave til Blå Kors sitt arbeid, skal du vite at du er med på å skape en god framtid for ett menneske, for noen barn, for noen pårørende, for ett samfunn.

Ønsker du ytterligere opplysninger eller en samtale med oss, hører vi gjerne fra deg.

Blå Kors Norge
Storgata 38
0182 OSLO
Tlf. 22 03 27 40
post@blakors.no
www.blakors.no

Nestehjelperne kommer

«Nestehjelperne» er et nytt Blå Kors-prosjekt som fokuserer på barn som vokser opp i rusbelastede familier og som ikke blir sett.

Gjennom Nestehjelperne skal nordmenn lære seg hvordan å identifisere barn som lever i hjem hvor ikke alt er bra og å lære hva man konkret kan gjøre for å hjelpe barnet. Og selv om vi ofte tenker at vi ikke skal bry oss med andres liv og blande oss inn, er det nettopp det som det er riktig å gjøre. For barnas skyld.

Her er den kreative jobbingen i gang med design av prosjektet Nestehjelperne. Fra venstre og rundt bordet sees Sten Magne Berglund (Blå Kors), Øivind Solgård-Jensen (designer), Tooji Keshtkar (prosjektansatt), Amund Gillebo (Blå Kors), Ellen Anker Storset (prosjektleder) og Jannicke Solgård-Jensen (designer). (Foto: Steinar Glimsdal)

Nestehjelperne bygger på prosjektet med samme navn som Blå Kors Danmark har drevet siden 2011. Her til lands er prosjektet finansiert gjennom Helse- og sosialdepartementet. Julaftensarrangementet

«minJUL» (se artikkel på siste side i dette nummeret) er et delprosjekt i Nestehjelperne. Prosjektet lanseres for fullt våren 2014. Mer informasjon kommer senere. Følg med! (Rusfri)

På besøk i Oslo og hos Blå Kors

På besøk hos Blå Kors Senter i Oslo var (fra v) direktør Yoganathan Ammayappan, assistent Teoh Fan Yun og assisterende direktør Angelina Yeo. De flankeres av Blå Kors-senterets leder av seksjon for spilleavhengige, Rolf Brumoen, og terapeut Pål Fylling Helland. (Foto: Steinar Glimsdal)

Fra 29. september til 2. oktober var det en stor internasjonal konferanse i Oslo om regulering av pengespill. Dette var i regi av

«The International Association of Gaming Regulators» (IAGR), et forum for politikere, helsemyndigheter og representanter for

spillindustrien.

Representanter for Singapores sosial- og familiedepartement benyttet oppholdet i Oslo til samtidig å avlegge et studiebesøk hos Blå Kors Norge. Det var fra før kjent hos myndighetene i Singapore at Blå Kors driver et utstrakt hjelpearbeid overfor spilleavhengige og deres pårørende.

Etter et kort besøk ved Blå Kors hovedkontor fortsatte besøket hos Blå Kors Senter der erfaringer og kunnskap ble utvekslet.

Singapore markedsføres som noe av en konferanse- og gamblinghovedstad i Asia. Ett eneste stort kasino i landet omsetter årlig for like mye som den amerikanske byen Las Vegas' samlede årsomsättning, ble det sagt. Helsemyndighetene i Singapore har registrert en sterk økning i tilfeller av spilleavhengighet de siste årene, og bekymringen er økende. (Rusfri)

VIL DU BLI MEDLEM I BLÅ KORS?

Det er enkelt å melde seg inn! Du kan gjøre det på Blå Kors hjemmeside www.blakors.no eller ved å sende en epost til post@blakors.no. Vi trenger ditt navn og din postadresse, og vil også gjerne ha din fødselsdato, epost-adresse og telefonnummer. Skriv også om du eventuelt står som medlem i en lokalforening.

Foretrekker du å bruke posten er vår postadresse: Blå Kors Norge, Storgata 38, 0182 Oslo. Merk eposten eller konvolutten med «Nytt medlem».

Blå Kors får sikret «langtidshukommelsen»

Oslo byarkiv, som ligger under Kulturretaten i Oslo kommune, har fått midler fra Kulturrådet til å ordne arkivene etter Blå Kors Norge og Blå Kors Oslo krets. Fra august i år har arkivar Kine Skyer på heltid gått i dybden på de mange historiske protokoller, regnskapsbøker, talløse fotografier og publikasjoner fra perioden 1906 til ca 1975.

AV STEINAR GLIMSDAL TEKST OG FOTO

Det var i forbindelse med den omfattende ombyggingen av Blå Kors-gården i Oslo at de gamle arkivene til nedlagte Oslo krets og til Blå Kors hovedkontor ble gitt til Oslo byarkiv. Det er gledelig at det i år har vært mulig å sikre midler til en ordning, registrering og formidling av disse arkivene slik at de kan være tilgjengelige for publikum fra neste år.

Arkivar og historiker Kine Skyer forteller at Blå Kors-arkivene gir et innblikk i historien til en gruppe ildsjeler, som med stor vilje og små midler satte alt på spill for å følge sitt kall.

LANDETS ALLER FØRSTE BLÅ KORS-FORENING ble stiftet i Oslo i mars 1906, som en forening innen daværende «Kristiania indremisjon» (altså, dagens Kirkens Bymisjon). Ved det første offisielle møtet i august samme år meldte 87 personer seg inn, og foreningen tok navnet «Møllergatens blåkorsforening» etter lokalet hvor møtet fant sted. Snart ble den første bespisningsfesten for hjemløse og forkomne arrangert. Senere ble de store dansesalene «Casino» i Pløens gate og «Frysjuhal» mot Grønlands torg leid til slike fester.

AVHOLDSBEVEGELSEN STO STERKT gjennom sine mange lag og foreninger ved starten av 1900-tallet. Innenfor den kristelige delen var det en plikt å drive omsorg for drikkfeldige og andre som trengte hjelp og omsorg. Medlemmene dro selv rundt i gatene og inviterte til fest. Løfte om smørbrød, kaffe og litt varme i kroppen lokket frem mang en drikkfeldig, og ved festens ende, etter både taler og foredrag, hadde 6-7 nye sjeler tegnet medlemskap. Slike fester og senere også frokostmøter ble faste innslag i regi av Blå Kors.

Blå Kors-arkivet dokumenterer også arbeidet med å etablere «en kurheim for drikkfeldige» al-

lerede fra det første medlemsmøtet i 1906. Det ble arbeidet for å skaffe penger, og den 26. februar 1908 deltok nær 1.600 mennesker på et møte i Calmeyergatens Misjonshus i Oslo til inntekt for et «vordende dronkerhjem». Allerede i 1909 ble «kurhjemmet» realisert ved kjøp av Nordre Teiterud gård på Eina. «Blåkorshjemmet», som senere ble til Blå Kors Behandlingssenter, er i full drift den dag i dag.

OSLO BYARKIV KARAKTERISERER Blå Kors-arkivene som viktige privatarkiv av nasjonal verdi. Oslo-historien som avspeiles karakteriseres også som særs verdifull for historieskrivinga om hovedstaden. Sammen med rensingen og ordninga av arkivene etter Oslo Hospital inngår arbeidene med Blå Kors-arkivene som en del av byarkivets prosjekt om fattigdom.

Omfanget av Blå Kors-arkivene er på ca 38 hyllemeter, hvorav ca 4 hyllemeter er foto.

For å bistå mulige framtidige brukere har Oslo byarkiv også tatt i mot samtlige innbundne årganger av «Blåkorsbladet». Bladet kom ut mellom 1915 og 2008. (Fra 2009 ble Blåkorsbladet slått sammen med bladet «Rusfri» til det magasinet du nå sitter med i hendene.) Det anses som en fordel at også en viktig historisk kilde som «Blåkorsbladet» kan være lett tilgjengelig for historikere og historiestudenter.

Blåkorsbladets årganger fra krigen, historiske beretninger og regnskapsbilag fra 1930-tallet er blant de talløse dokumentene Oslo byarkiv nå vil sikre for ettertiden.

Kine Skyer arbeider tålmodig og metodisk med arkivene etter Blå Kors Norge og Blå Kors Oslo krets.

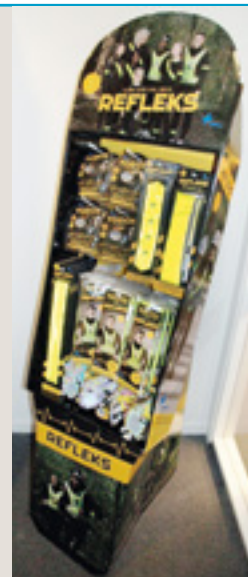
Hurra for jubilanten Ole!

Administrasjonskonsulent og IKT-ansvarlig ved Blå Kors hovedkontor, **Ole Dokkehaug** (57), rundet 25 år i Blå Kors' tjeneste 16. februar i år. Dette ble markert i høst med en lunsj og mange godord fra kollegene. Det skal nevnes at i tillegg til 25 års ansettelse ved Blå Kors hovedkontor avtjente Ole også hele sin siviltjeneste her. Han mønstret på i Storgata 38 i Oslo i oktober 1986 – og har vært trofast på sin Blå Kors-post siden da. (Foto: Steinar Glimsdal)

Bli sett i mørket!

Har du sett denne såkalte «sjokkselgeren» av forskjellige refleksprodukter i din nærmeste dagligvarebutikk, bensinstasjon eller jernvarehandel? Vit at dersom du kjøper en refleks herfra går overskuddet av salget til Blå Kors. Hvert år har dette reflekssalget, som administreres av firmaet Elite Marketing i Tønsberg, sikret Blå Kors en inntekt på ca 1 million kroner. (Rusfri)

Steg for Steg-leder Lars Almåsbygg ønsker deltakere velkommen til workshop om bedringsprosesser.

Et spesielt møte mellom brukere og fagfolk

I oktober fulgte Steg for Steg i Oslo opp deltakerne fra Steg for Steg-konferansen i mars med en workshop om temaet: «Hvordan bygge en positiv hverdag i livet etter rusbehandling?»

AV **PETTER SOLBERG** TEKST/**TERJE JOHANNESSEN** FOTO

Professor Larry Davidson fra Yale University i USA holdt innledningsforedrag om bedringsprosesser (på engelsk: «recovery»). Brukere og fagfolk gikk sammen i gruppearbeid og drøftet spørsmål rundt hvordan møte hverandre, og de utvekslet samtidig erfaringer omkring det som støtter bedringsprosesser.

Hva er Recovery?

Recovery er en dypt personlig, unik prosess som innebærer endring av ens holdninger, verdier, følelser, mål, ferdigheter og/eller roller. Det er en måte å leve et liv på som gir håp, trivsel og mulighet til å bidra – på tross av begrensningene som de psykiske problemene representerer. Recovery innebærer ny mening og nye mål for livet, og gir muligheter til å vokse og utvikle seg.

Å tilrettelegge for selvvalgte, brukerdrevne aktiviteter bidrar til «recovery», og er et element i «Recovery Support Services».

Hva er Recovery Support Services?

Det er et tillegg og et supplement til behandling som sikter mot å redusere eller fjerne

sykdom, symptomer og tilbakefall. Recovery Support Services har som mål å bygge gode grunner til å leve – din «recovery capital».

Når personer som er i rehabilitering deltar i Recovery Support Services, da kommer noe i tillegg. Personer blir positive rollemodeller, noe som gir håp. Personer med erfaringskompetanse fra rusfeltet kan gi effektiv hjelp til å finne frem i sosialapparatet og offentlige systemer som støtter bedringsprosessen. Denne hjelpen gis ofte i uformelle samtaler hvor man kan være opptatt med å gjøre praktiske og hyggelige ting sammen.

Hva er effektene av Recovery Support Services?

Forskning fra USA dokumenterer at Recovery Support Services er meget kostnadseffektivt. Recovery Support Services gir reduserte kostnader til akutt pleie, flere kommer til behandling og avrusning, flere får bolig, økt effektivitet i å redusere rusmiddelbruk. Og det opprettholder edruskap.

«Det har vi ikke råd til å la være å gjøre,» uttaler Keith Humphreys, professor i psykiatri ved Stanford University og seniorrådgiver til Det Hvide Hus i perioden 2009-2010.

Etter deltakerevalueringene i Oslo i oktober å dømme var det en vellykket workshop:

«Det fine i dag er at også mange brukere er med. Det gir mulighet til å bytte perspektiv.»

«Dette ga meg en god plattform for hvordan jeg vil forstå mitt eget fag fremover.»

«Dette var veldig bra for min prosess videre med å få et bedre liv.»

«Jeg er mer engasjert, mer inspirert for temaet bedringsprosesser, og jeg har fått mer nettverk!»

«Dette er starten på noe viktig, jeg vet ikke helt hva, men jeg føler jeg har vært med på å lage noe stort!»

«Et spesielt møte mellom brukere og fagfolk.»

Professor Larry Davidson fra Yale University i USA holdt innledningsforedrag under workshopen.

«RECOVERY»

We Are The Champions!

Lørdag 16. november gikk det til gull! Under den årlige Idrett mot rus-dagen i Oslo, i selveste Vallhall, gikk fotballaget til Steg for Steg (Blå Kors Øst) seirende ut av det hele. Etter en god treningshøst gikk laget for seier og vant. Vi gratulerer! (Foto: Ingvild Hestad Torkelsen)

Nyttig Arbeid i Oslo

AV TERJE JOHANNESSEN TEKST OG FOTO

Nyttig Arbeid er et kommunalt arbeids- og kvalifiseringstiltak for personer som er eller har vært gjennom rehabilitering for et rusproblem, og som ønsker å komme ut i ordinært arbeid. Det hele startet i 2006 som et bydelstiltak i bydel Grünerløkka i Oslo, men har utviklet seg til å bli byomfattende. Det er lokalisert og faglig forankret i seksjon for Kvalifisering og Miljø, bydel Grünerløkka.

Arbeidet som en utfører er innsamling av brukte møbler og annet husgeråd. Det stilles krav om at det som samles inn kan gjenbrukes. Gjenstandene blir utstilt i deres egen butikk hvor personer som skal etablere seg kan komme og få det de tren-

ger gratis. For å benytte seg av tilbudet om gratis møbler og annet må mottageren ha med seg en bekreftelse på at de er tidligere rusmisbrukere som skal etablere seg. Informasjon om tilbudet kommer som oftest via «jungeltelegraphen».

Nyttig Arbeid har også samarbeid med andre etater i byen som de utfører ulike arbeidsoppgaver for. En av disse er Renovasjonsetaten. På Kampen i Oslo har en bygget en nærmiljøstasjon som de i dag driver og som har ført til at det har blitt etablert to ordinære arbeidsplasser for tidligere tiltaksdeltagere. Andre arbeidsoppgaver de påtar seg er vedlikeholdstjenester.

Stor stemning i Bergen havn da veteranskipet og 100-åringen «Stord» ble feiret!

BERGENS STOLTHET

Blå Kors-båt i 100 tilbake til fordums prakt

I Rusfris julenummer i fjor fortalte vi om hybelskipet «O.T. Moe» som tjenestegjorde i Blå Kors og i Oslo havn fra lille julaften 1969 og i vel 10 år framover. Nå er skipet tilbake i sin opprinnelige stand som «fjordabåt» på Vestlandet. Og i år ble 100-årsjubileet feiret.

AV MAY-BRITT LILJEROOS-LAUVIK TEKST OG FOTO

På selveste St. Hans-aften var mange prominente gjester og venner av «Stord», som skipet egentlig het, samlet ved Shetlands-Larsens brygge i Bergen for å hylle 100-årsjubilanten. Det vanket både godord, penger og andre gaver. Andre veteranbåter lå til kai rundt skipet og blåste i fløyta, og Bergens skipperforenings shantykor sang sjømannsviser.

– Vi har tre stoltheter i Bergen: sportsklubben Brann, skoleskipet «Statsråd Lehmkuhl» og dampskipet «Stord», sa Arne Sundal, leder i Stiftelsen Stord I, innledningsvis.

– Hun er en ekte bergensdame, bygget ved Laksevåg maskin- og jernskipsbyggeri, levert til Hardanger Sunnhordlandske Dampskipsselskap, og hun har hjemmehavn her i Vågen.

– Hvorfor gjør vi dette? «Stord» er en trofast sliter som har vært med på å bygge opp Vestlandet ved å knytte by og land sammen i de tider hvor sjøen var veien. Båten representerer en enorm kystkultur og en historisk epoke. Båten er et levende museum for de generasjoner som kommer etter oss, understreket Sundal.

NRK-JOURNALIST DAG LINDEBJERG var konferansier under festlighetene, og sa han følte det som han ledet en høymesse.

– For meg som har brukt et langt liv på å formidle Vestlandets kystkultur så er det til å få frysninger på ryggen av å se alle de båtene som ligger rundt oss akkurat nå. Jeg har ofte gått rundt på disse båtene og ristet på hodet over den ubegriplige innsatsen alle disse menneskene har gjort. Det er 33 år siden «Stord» ble slept til Vestlandet for å begynne på restaureringen. Den brant i 1987, men nå er det en fornøyelse og nærmest en hellig handling å gå om bord. Gratulerer!

– **DET ER EN TRADISJON** at alle som oppnår den ærverdige alder av 100 år får besøk av ordfører, opplyste Bergens ordfører Trude Drevsjø.

– Det er imponerende å se at det går an å holde en så gammel dame i så god stand,

tre hurra og ønsket at «Stord» måtte glede mennesker i 100 år til.

SJØFARTSDIREKTØR OLAF AKSELSEN kunne fortelle at Sjøfartsdirektoratet er 110 år i år.

– På 1800-tallet var det nedgangstider og rederne sparte på alt, noe som førte til kostnader i tapte menneskeliv, sa han. – Men etter 110 års arbeid er Norge en av de beste sjøfartsnasjonene i verden. Jeg tar av meg hatten for det enorme arbeidet med dagens jublant.

Olav Vindedal opplyste at Stiftelsen UNI er en stiftelse som verner mennesker og fortidsminner. De deler ut 35 millioner kroner årlig.

– Vi har med stor interesse fulgt gjenoppbyggingen av «Stord», og er glade for at Riksantikvaren har gått sterkt inn. «Stord» fremstår nå som et smykke! sa Vindedal og overrakte 100.000 kroner.

Stord har vært fast gjest ved Hardanger fartøyvernsenter i flere vintre. Det er her alt restaureringsarbeidet har foregått. Geir Madsen takket alle som hadde hjulpet til med å få «Stord» tilbake slik den opprinnelig var, og det så nøyaktig som mulig. Han ga båten en line som gave.

TO REPRESENTANTER FOR ANDRE VETERANBÅTER hadde også ordet. Øyvind Konglevoll har vært engasjert i restaurering av «Stavenes» som er fra 1904. Han overrakte et andelsbrev i «Stavenes» verdt 1000 kroner.

Entusiasten Tor Bjørgås representerte «Oster» og nevnte i sin hilsen at «Stord» også hadde vært losjibåt for Blå Kors i Oslo. Han sa at man ikke kan snakke om dette prosjektet uten å nevne hedersman-

nen Kåre Taule, som har vært en drivkraft. Kåre Taule på sin side takket verkstedet Mjellem & Karlsen.

Nå kom plutselig ordføreren på talerstolen igjen. Hun hadde ringt de andre i byrådet og funnet 20.000 kr som de ville båten skulle få i gave!

MAGNAR HANSEN FRA NORSK VETERANSKIPSKLUBB sa at «Stord» startet sin veteranskipskarriere i Oslo:

– Vi syntes det var synd om Blå Kors skulle skrote båten. Derfor kjøpte vi båten, men innså snart at den hørte hjemme i Bergen, sa Hansen og overrakte et maleri av veteranbåten «Børøysund» i fart.

Nå var det endelig tid for omvisning og stormsuppe for inviterte gjester, før det var åpen båt senere på dagen.

Vi fikk blant annet se damelugarene med plysj og herrelugarene med skinn.

– Damene holdt til på babord side og herrene på styrbord, forteller Arne Sundal. – Vi er strålende fornøyde med prosjektet. Vi har brukt ca 22 millioner kroner etter brannen, så vi er veldig takknemlige til sponsorer og dugnadsgjeng, sier Sundal.

HARALD SÆTRE ER REDAKTØR AV BOKA «Eit skip heitte Stord... 100 år på fjorden», der det er et eget kapittel om tida båten var i Blå Kors sitt eie.

– Det er veldig kjekt at vi endelig har kommet i havn med «Stord»-prosjektet, sier han.

– Vi har holdt på siden 1983, avbrutt av brannen. Nå er vi i mål med innredning og den tekniske delen, vi venter bare på passasjersertifikatet fra Sjøfartsdirektoratet.

I postlugaren møter vi to stilige herrer. I tidligere tider var det nemlig to mann om bord bare for å ta seg av posten. Vegard Bakka er postekspeditør og har en stjerne, mens Arthur Brekke er postfullmektig med to stjerner.

Vi hyller «Stord», tidligere «O.T. Moe», tidligere «Stord» med ønske om hell og lykke på alle hav i 100 år til!

det er en trøst for undertegnede, sa hun til almen latter.

– Promenadedekket bak på 1. klasse gjorde «Stord» til fjordens dronning. Det blir spennende å lese boken, som gir oss et historisk bilde av stor verdi og betydning. Hun ledet så forsamlingen i et tre ganger

Barn i faresonen

 Gaular kommune www.gaular.kommune.no	 Meløy kommune www.meloy.kommune.no	 Sarpsborg kommune Pleie og Omsorg www.sarpsborg.kommune.no	 Rygge kommune avd. for Psykisk Helse www.rygge.kommune.no	 Time kommune www.time.kommune.no	 ARENDALE KOMMUNE Psyk. helse og rus, Adm. www.arendal.kommune.no
 Hammerfest kommune Pleie og Omsorg www.hammerfest.kommune.no	 Eigersund kommune Mestringsenheten www.eigersund.kommune.no	 Flesberg kommune www.flesberg.kommune.no	 Tvedestrand kommune Oppfølgingsenheten www.tvedestrand.kommune.no	 Jevnaker kommune www.jevnaker.kommune.no	 NØTTERØY KOMMUNE Enhet Psykisk Helse og Rus www.notteroy.kommune.no

 Vardø kommune www.vardo.kommune.no	 Trondheim kommune avd. Rus www.trondheim.kommune.no	 Oppdal kommune Psykiatritjenesten www.oppdal.kommune.no	 Finnøy kommune www.finnoy.kommune.no	 Snillfjord Kommune Helse og Sosial www.snillfjord.kommune.no	 Øvre Eiker kommune www.ovre-eiker.kommune.no
 Sortland kommune www.sortland.kommune.no	 Tinn kommune Barneverntjenesten www.tinn.kommune.no	 Hvaler kommune Psykiatritjenesten www.hvaler.kommune.no	 VINDAFJORD KOMMUNE www.vindafjord.kommune.no	 Ulrikke Herad www.ulvik.kommune.no	 Nordre Land kommune avd. for psykisk helse www.nordre-land.kommune.no
 Fedje kommune Oppvekst- og omsorgsetaten www.fedje.kommune.no	 Aurland Kommune www.aurland.kommune.no	 Bokn kommune www.bokn.kommune.no	 Sund kommune www.sund.kommune.no	 Sarpsborg kommune Kompetansesenter rus og psykisk helse www.sarpsborg.com	
 Vestre Toten kommune www.vestre-toten.kommune.no	 Sorum kommune Psykisk Helse og Rus www.sorum.kommune.no	 NORD-FRON KOMMUNE Psykisk helsevern www.nord-fron.kommune.no	 Nesodden kommune Pleie Omsorg seksjon Psykisk Helse www.nesodden.kommune.no	 Aurskog-Høland kommune www.aurskog-holand.kommune.no	
 PSYKOLOG FORENING 0103 OSLO Tlf. 23 10 31 30	 Clarion Collection ATLANTIC, SANDEFJORD Jernbanealleen 33 3210 SANDEFJORD Tlf. 33 42 80 00	 BILGLASS BILSKADESENTERET AS www.bilskadesenteret.no	 TERJE PETTERSEN TAK- OG BLIKKESLAGERVEKSTED AS Fjellhaug, 2133 Gardvik	 INDUSTRI ENERGI Youngsgt 11, 0181 OSLO - Tlf. 02 390	
 PSYKOLOG FORENING 0103 OSLO Tlf. 23 10 31 30	 Clarion Collection ATLANTIC, SANDEFJORD Jernbanealleen 33 3210 SANDEFJORD Tlf. 33 42 80 00	 BILGLASS BILSKADESENTERET AS www.bilskadesenteret.no	 TERJE PETTERSEN TAK- OG BLIKKESLAGERVEKSTED AS Fjellhaug, 2133 Gardvik	 Oslo universitetssykehus Klinikk Psykisk Helse og Avhengighet Kirkev 166, 0450 OSLO - Tlf. 22 11 80 80	
Rett til behandling, men ikke fått behandlingsplass? Riisby Behandlingssenter har 30 avtaleplasser og 18 ad hoc-plasser. DET HVITE BÅND RIISBY BEHANDLINGSSENTER 2870 Dokka Tlf. 61 11 28 00 - Fax. 61 11 28 01 post@riisby.org www.riisby.org	 Sørlandet sykehus HF Sørlandet Sykehus HF avd for Rus- og Avhengighetsbehandling 4604 KRISTIANSAND S Tlf. 38 14 80 00	 Sykehuset Telemark Notodden/Seljord DPS	 BERGESSENS ALMENNYTTIGE STIFTELSE Drammensveien 106, 0273 OSLO - Tlf. 21 03 05 00 www.bergesensstiftelsen.no	 Rådgivningstelefon for pårørende 22 49 19 22 PIO - ressursenter for psykisk helse	
 Borgestadklinikken Blå Kors Sør Skien - Bragernes - Løland Rus og avhengighetsbehandling i et familie- og generasjonsperspektiv www.borgestadklinikken.no	 Vestre Viken HF Helse Sør-Øst - Klinikk for psykisk helse og rus Erik Børresensalle 11-14, 3015 DRAMMEN Tlf. 32 80 30 00	 A. DIDRIKSEN KIROPRAKTORSENTER MINKF www.kiropraktor-senteret.no Klinikk for Muskul- Ledd- Nerveledsler TLF 577 20945 	 Horten Havn Tollbug. 2, 3187 HORTEN - Tlf. 33 08 64 00	 Hedmark Transportarbeiderforening Folkets Hus, 2326 HAMAR Tlf. 62 54 09 79 www.transportarbeider.no	
 Borgestadklinikken Blå Kors Sør Skien - Bragernes - Løland Rus og avhengighetsbehandling i et familie- og generasjonsperspektiv www.borgestadklinikken.no	 KAN DET VÆRE PSYKOSE? TIPS gir råd og hjelp når du selv eller dine nærmeste har tegn på alvorlig psykisk lidelse TIPS 51 51 59 59 www.tips-info.com	 Hedmark Transportarbeiderforening Folkets Hus, 2326 HAMAR Tlf. 62 54 09 79 www.transportarbeider.no	 Sykehuset Telemark Barne og Ungdomspsykiatrisk Seksjon Ulefossveien 3710 SKIEN Tlf. 35 00 35 24	 Nett-torg.no Et nettsted for kjøpere og selgere KAMPANJE: Legg inn annonse helt GRATIS!	
 Borgestadklinikken Blå Kors Sør Skien - Bragernes - Løland Rus og avhengighetsbehandling i et familie- og generasjonsperspektiv www.borgestadklinikken.no	 TID FOR UNDERSTELLSBEHANDLING! Spesial-olje • Effektiv på både nye og eldre biler • Overlegent hvis bilen har begynt å ruste • Vi utfører også rustreparasjoner / lakkerings. Behandlingen tar ca 1,5 t ...og vi serverer kaffe mens du venter. Buskerud Antirust AS Sørlug, Lørenstrenda 75, 3400 Lør 3 min. fra E-18 og Løren, 5 min. fra Drammen, 10 min. fra Skien info@buskerudantirust.no www.buskerudantirust.no	 Nett-torg.no Et nettsted for kjøpere og selgere KAMPANJE: Legg inn annonse helt GRATIS!	 Nett-torg.no Et nettsted for kjøpere og selgere KAMPANJE: Legg inn annonse helt GRATIS!	 Nett-torg.no Et nettsted for kjøpere og selgere KAMPANJE: Legg inn annonse helt GRATIS!	

Granlund Opplæring AS Markadompa 5 2760 BRANDBU Tlf. 61 33 56 48	WEBA Joh Berentsens v 41 5161 LAKSEVÅG Tlf. 55 34 90 50	Opplæringskontoret for Bilfag AS Sunnlands v 2 7032 TRONDHEIM Tlf. 73 96 95 50	 Torgg 1, 0181 OSLO Tlf. 23 21 45 00	 Opplevelse og mestring www.koa.no	 Børsemakergata 4 3045 DRAMMEN Tlf. 31 01 19 80	 Kanalen Brygge Værftsg 1 C 1511 MOSS Tlf. 69 60 98 11
Horten Rørleggerbedrift A/S Storg. 64, 3182 HORTEN Tlf. 33 04 36 54	Stiftelsen Trasopptak Trasoppterr. 25 0672 OSLO Tlf. 23 34 82 00	Hommersåk Bil AS Essev 2 4311 HOMMERSÅK Tlf. 51 97 75 50	 Judaberg 4160 FINNØY Tlf. 51 71 25 36	Optimera AS Monter Vest Snekkerv 22 4321 SANDNES Tlf. 51 60 34 00	 Glensg 38 1707 SARPSBORG Tlf. 69 10 80 00	HS News Systems AS Olavs g 39 3612 KONGSBERG Tlf. 32 86 72 20
Hadelandsbakeriet AS Rådhusv 35 2770 JAREN Tlf. 61 32 81 38	Byggtapetserer Rune Knutsen Bråstastubben 6 3490 KLOKKARSTUA Tlf. 909 31 292	Bryne Rør AS Vesthagen 9 4340 BRYNE Tlf. 51 77 82 00	 SYSTEMVEGGER OG HØYDINGER GLASSVEGGER OG FOLDEVEGGER LYDREGULERING OG SØLSKJERMING www.ghv.no - 38 65 55 90	 Gismerøyveien 225 4515 MANDAL Tlf. 38 27 26 20	Bamble Taxi Krabberødveien 1 3960 STATHELLE Tlf. 35 96 02 20	 Bilia Risløkka Økernv. 115, 0579 OSLO Tlf. 22 88 25 00
 Skårersletta 55 1473 LØRENSKOG Tlf. 21 61 10 00	 Tlf. 69 30 18 40 www.blaakors.no	Coop Extra 2120 SAGSTUA Tlf. 62 97 12 23	 Tlf. 06 491	 Aglo videregående skole 7510 SKATVAL Tlf. 74 83 43 30	Helge Lia Gravemaskindrift Stulenvegen 85 3721 SKIEN Tlf. 951 10 012	Engelsviken Slipp AS 1628 ENGALSVIK Tlf. 69 33 31 65
 Bilia Haslum Nesv. 13 1344 HASLUM Tlf. 67 10 88 90	ANONYM STØTTE	Alta Biloppretting AS Markv 47-49 9510 ALTA Tlf. 483 01 700	Vadsø videregående skole Karl Rasmussens Plass 1 9800 VADSØ Tlf. 78 96 36 00	PK Eiendom AS Dyrmyrgata 39 3611 KONGSBERG Tlf. 977 72 310	Marinor AS Sjøgata 8 9600 HAMMERFEST Tlf. 78 41 82 04 www.marinor.as	Voss Olje Strandv. 62 5700 VOSS Tlf. 56 51 34 50
Holmestrand Fjellsprenging AS Fossv 11 3647 HVITTINGFOSS Tlf. 977 70 798	Gatsoft Porselensvegen 14 3920 PORSGRUNN Tlf. 454 63 900	Jørn's Bil og Brems AS Østre Aker v 68 0581 OSLO Tlf. 22 64 88 50	 6020 ÅLESUND Tlf. 70 11 29 10	 www.bandakgroup.com	Betania Malvik 7563 MALVIK Tlf. 73 98 08 00	 0115 OSLO Tlf. 22 40 15 00
 Hadelandsveien 841 3520 JEVIK Tlf. 32 13 33 00	 2846 BØVERBRU Tlf. 61 19 91 00	Ramlo Sandtak AS Industriv 63 7080 HEIMDAL Tlf. 73 10 30 03 Mobil 962 25 300	Gleditsch Fargehandel AS Jernia Dronningens g 3 3211 SANDEFJORD Tlf. 33 44 83 20	Kvavik Camping AS Stamsøvv. 1 4580 LYNGBAL Tlf. 38 34 61 32	Solstein AS Bleikmyrvægen 45 4276 VEDAVÅGEN Tlf. 52 04 40 40	Autostil Verksted AS Håkon Magnussons g. 9 7041 TRONDHEIM Tlf. 73 51 26 31
 Furnesvegen 12 2380 BRUMUNDDAL Tlf. 62 34 15 19	 www.danielen-skoler.no Nygaten 8, 5017 BERGEN Tlf. 55 55 98 00	Radonteknikk Tangenvegen 4 A 2743 HARESTUA Tlf. 466 39 196	Eina Almenning 2843 EINA Tlf. 61 15 94 50	Røn VVS AS 2960 RØN Tlf. 61 34 44 15	 Furenesveien 394 4308 SANDNES Tlf. 922 00 477	 3855 TREUNGEN Tlf. 35 04 71 70
Tannlege Tor Frost Nielsen Strandg. 19 5013 BERGEN Tlf. 55 32 67 24	BANK OG FORSIKRING SpareBank 1 HALLINGDAL VALDREIS	Solbakk Møbler A/S Torvg. 3 3770 KRAGERØ Tlf. 35 98 17 28	Visnes Kalk og Marmorbrudd AS Ramsvika 6493 LYNGBAL Tlf. 71 29 92 20	Arendal fengsel Parkveien 6 4838 ARENDAL Tlf. 37 07 67 43	Nordea Tromsø Grønneg 80 9008 TROMSØ Tlf. 06 001	 Rosenkrantzgata 89 3003 DRAMMEN Tlf. 32 83 19 85
Klippotequet L Farmandstredet Jens Müllers gate 3 3110 TØNSBERG Tlf. 33 31 18 12	Chr Repstads Sønner AS Arendalsv 74 4878 GRIMSTAD Tlf. 37 25 61 70	 Tlf. 47 63 50 03	Modum Regnskap og Data AS Rådryv 2 A 3370 VIKERSUND Tlf. 32 78 86 03	 4033 STAVANGER Tlf. 954 00 300	 2610 MESNALI Tlf. 62 35 93 30	Partrederiet Mjånes 9531 KVALFJORD Tlf. 78 43 86 47 Sightseeing på Altafjorden
 avd. Aust-Agder 4848 ARENDAL Tlf. 37 02 00 02	 Skuteviksbodene 1-2 5035 BERGEN Tlf. 55 30 39 00	Borge Begravelsesbyrå Biv. 21 1658 TORP Tlf. 69 34 53 35	Gamlebyen Psykomotorisk Fysioterapi Voldportg. 73 1632 GAMLEFREDRIKSTAD Tlf. 69 32 10 11	 Jærvegen 532 4352 KLEPPE Tlf. 51 78 96 00	Husfliden AS Øvre Torvg. 20 2815 GJØVIK Tlf. 61 13 42 40	Mobergs Fysikalske Institutt AS Landboden 43 5200 OS Tlf. 56 30 11 33
 Brødrene Ulveseth A/S Leivikflaten 23 5179 GODVIK Tlf. 55 15 42 00	 Søndre Torv 2 3510 HØNEFOSS Tlf. 32 12 14 67	 Fylkeshuset, 6863 LEIKANGER Tlf. 57 65 61 00	 5401 STORD Tlf. 53 49 60 00	 Tlf. 32 73 64 00	 Hiismoen, 4230 Sand Tlf. 52 79 07 00 Fax. 52 79 07 01 post@hiismoen.no www.hiismoen.no Stiftelsen Hiismoenkollektivet	 Tlf. 33 07 19 80 E-post: ost@agro.no www.agro.no Økonomiprogram for småbedrifter

GENSEKR.

Blå Kors er en organisasjon som har mer på lager. Nå ønsker vi å gå foran for å ta et nasjonalt ansvar for barn som vokser opp i familier med rusproblemer.

Uten de ideelle stopper Norge

I vårt medlemsblad har man gjennom tiden kunnet lese om den betydelige innsatsen våre medlemmer og ansatte legger ned for å være til hjelp for andre. Det er slik vår organisasjon er. Fra vi ble startet i 1906 for å hjelpe rusavhengige. Allerede samme høst ble det arrangert bespisingsmøter. Det var medlemmene i Blå Kors som gikk sammen og startet den første alkoholbehandlingen i Norge, som drives den dag i dag på Eina.

På en rekke områder har Blå Kors gått foran. Da mange av våre helter fra andre verdenskrig, krigsseilerne, fikk alkoholproblemer, var Blå Kors til hjelp med sitt hybelskip «O.T. Moe». Mange fikk et bedre liv. Det har også mange pårørende fått fordi Blå Kors tidlig tok ansvar for at også barn, ektefeller og andre pårørende til rusavhengige skulle bli sett. Man trenger ikke å drikke selv for å ha et rusproblem. Det var også i regi av Blå Kors at de første tilbudene om gruppebehandling ble gitt til mennesker som var spilleavhengige. For ti år siden var folk flest ganske så ukjente med hvilke tragedier spilleauto-

matene skapte, med familier i økonomisk ruinert og ødelagte relasjoner.

Blå Kors er en organisasjon som har mer på lager. Nå ønsker vi å gå foran for å ta et nasjonalt ansvar for barn som vokser opp i familier med rusproblemer, og sårbare, vanskeligstilte familier som trenger særskilt hjelp og støtte. Det er et mål for Blå Kors at våre tilbud KOMPASSET og Barnas Stasjon skal spres til flere deler av landet.

Den forrige regjeringen øremerket fire millioner til KOMPASSET, slik at vi kunne videreføre dette prosjektet, som ble startet med hjelp av TV-aksjonsmid-

ler. I skrivende stund håper vi at det kan komme mer, også til Barnas Stasjon.

For barna i Barnas Stasjon er de frivillige en stor ressurs. Vi kunne ikke hatt et like godt arbeid om ikke det fantes frivillige som ville stille opp for barna. Sanglek, aktiviteter, turer og ikke minst under ferietur på sommeren. Det er her magien skapes – mellom voksne og barn. Det er i slike møter vi får vist at vi setter mennesket i sentrum.

Jeg leste i høst at en kommune vurderer å kutte i støtten til Blå Kors, og vurderer om det var noe av det Blå Kors gjorde som kommunen selv kunne overta. Det viser at vi fortsatt har en jobb å gjøre for å fortelle at frivillige og ideelle organisasjoner bidrar til en samfunnsutvikling og løser viktige oppgaver som verken offentlige eller kommersielle aktører kan løse på samme måte. Ett godt eksempel er gaven på 1,1 millioner kroner som Blå Kors fikk i november fra Gjensidigestiftelsen. Med disse midlene skal vi sørge for gode juleopplevelser for nærmere 2000 barn som er vant til at julen for-

Blå Kors-konferansen 2014:

Sammen ser vi framover!

Stormønstring for ansatte, brukere og frivillige i Blå Kors!

Vi legger grunnlaget for fremtidens Blå Kors – nye måter å jobbe på, nye kolleger å bli kjent med og et enda bedre tilbud til alle dem som trenger vår innsats. Konferansen blir viktig, inspirerende og engasjerende – meld deg på, og bidra til å gjøre Blå Kors bedre.

DAG 1: KL 09:00-18:00 Blå Kors inn i fremtiden

Vi skal være til hjelp for så mange som mulig, og med et så bra tilbud som mulig. Gjennom bedre intern samhandling, bedre organisering og verdier som lever, skal vi skritt for skritt bygge en organisasjon for fremtiden. Den første dagen deler generalsekretær Jan Elverum sine tanker om organisasjonens indre liv og hvordan vi kan lære av hverandre som en vei til ny utvikling. Deretter blir det divisjonsvise samlinger – her møter du mange av dine nye kolleger!

Hør også tidligere justisminister Knut Storberget snakke om forsoning som metode, og

advokat Geir Lippestad om verdier og verdivalg. Dagen avsluttes med festmiddag og konsert med en av vår mest folkekjære musikere, Ole Paus.

DAG 2: KL 8:30-15:15 Blå Kors som verdibasert arbeidsplass

Kronprins Haakon står bak initiativet «Global Dignity» som fokuserer på den universelle retten alle mennesker har til å leve et verdig liv. Han åpner konferansens andre dag og snakker om valgene vi tar og hvordan dette berører vår egen og andres verdighet. Dette er problemstillinger vi møter daglig i jobben vår.

Men hva vil det si å drive med verdibasert arbeid i en verdibasert organisasjon? Vi har fått en filosof til å hjelpe oss med å utforske temaet, og lede oss i et utviklingsarbeid. Einar Øverenget er en av Norges fremste forelesere innen temaer som anvendt etikk, verdibasert

styring og selvforståelse i arbeidslivet.

Forfatter og kulturredaktør i svenske Aftonbladet Åsa Lindeborg kommer også. Hun har skrevet den filmaktuelle suksessboken «Mig äger ingen» – en brutalt åpenhertig fortelling om sin far, Leif B. Andersson: metallarbeider, alenepappa, skapkommunist – og alkoholiker.

Praktisk informasjon:

Tid: 4.-5. februar 2014

Sted: Rica Park Hotell i Sandefjord

Priser:

Enkeltrom: kr 900 pr natt

Dobbeltrom: kr 500 pr natt

Dagpakke 1. dag med middag: kr 300

Dagpakke 2. dag: kr 200

Påmelding(bindende) innen 15. jan 2014 til:

www.blakors.no/konferanse2014

Ved spørsmål kontakt Blå Kors hovedkontor v/Cindy Becker, tlf 22 03 27 52, eller send e-post til seminar@blakors.no

sterker de vanskelighetene de opplever i hverdagen. Familier får hjelp til julefeiring, julegaver eller til en togbillett for å besøke familie.

Ikke alle familier har råd til julegaver til barna. I fjor ble det laget et juleverksted for barn og foreldre i en av våre byer. Det manglet ikke på frivillige som ville bidra til å gjøre dette til en fantastisk dag. Det ble det også. Etter dette arrangementet fikk vi høre at ei jente som hadde fått et akebrett i julegave hos Nissen, hadde blitt så glad at det ble med henne i senga samme natt!

Det er menneskene vi setter i sentrum. De er de viktigste, og det er de vi mobiliserer for når vi forsøker å få flere frivillige til å bidra eller private til å donere penger til vårt arbeid. Det handler om å bygge fellesskap. Selv om mange husker det må vi stadig minne om følgende: Uten de ideelle organisasjonene stopper Norge.

Jeg ønsker deg en riktig god jul og et riktig godt nyttår!

Jan Elverum

AV JAN ELVERUM
GENERALSEKRETÆR, BLÅ KORS NORGE

Returadresse:
Blå Kors Norge
Storgata 38
N-0182 Oslo

Ettersendes ikke ved varig adresseendring, men sendes tilbake til avsenderen med opplysning om den nye adressen.

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

NORGE P.P. PORTO BETALT

– Årets minJUL blir «awesome», mener artisten Tooji, for anledningen kledelig antrukket i gilde julefarger.

I år blir det «minJUL» med Tooji og Blå Kors!

På julaften inviterer Blå Kors, med artist og barnevernspedagog Tooji i spissen, barn og unge til tradisjonell julekos i BULs lokaler i Oslo sentrum. Det er første gang Blå Kors arrangerer «minJUL» for sårbare barn og unge i Oslo.

AV **TINA FAGERHUS BRODAL** TEKST OG FOTO

– Nå skal arrangementet planlegges og forberedes. Vi skal pynte lokalene og ikke minst juletreet, vi skal ordne med gaver, lage deilig mat og fikse et superkult underholdningsprogram, ivrer Tooji.

Artisten, som i 2012 slo igjennom med vinnerlåten i den norske Melodi Grand Prix-finalen, tok selv kontakt med Blå Kors allerede før jul i fjor for å se om man kunne få til et samarbeid for å gi barn fra vanskeligstilte familier en skikkelig drømmekveld.

– **JEG HAR ALLTID HATT ET ØNSKE** om å gi barn som i utgangspunktet ikke gleder seg til jul, en fantastisk og minnerik julekveld. Mitt håp er at vi kan lage en super opplevelse for barn og unge som trenger en utstrakt hånd, smiler Tooji. Han forteller at hver julaften får han dårlig samvittighet når han tenker på at mange små mennesker gruer seg til en høytid som burde være fylt av varme, omsorg, glede og familie.

– Julaften skal jo være så perfekt. Nettopp derfor er det fint å kunne tilby et arrangement som inneholder alle de tradisjonelle elementene som hører julaften til, sammen med mange hyggelige mennesker, poengterer Tooji. – Men i år skal jeg bare glede meg til julaften!

DET ER EN TRADISJONSRIK julefeiring som står på programmet.

– Vi skal servere julemat, gå rundt juletreet, vente på nissen og åpne gaver, smiler en tydelig engasjert Tooji, og legger til:

– Og så skal vi synge danse, leke og tøyse en hel masse! Vi skal trylle fram noe kult, noe stor-slagent som alle barna kan føle stolthet over å ha vært en del av.

Prosjektleder og medlem i Blå Kors landsstyre, Ellen Anker Storset, nikker iherdig:

– Vi skal ha med alle de tradisjonelle juleelementene, slik at barna som kanskje ikke i utgangspunktet har så mange juletradisjoner kan si: «JA, jeg har feiret en ordentlig jul!»

Storset er opptatt av at minJUL skal være et godt og trygt sted å være for alle de små deltakerne.

– Vi skal lokke fram den gode, deilige fellesskapsfølelsen. Vi skal kose oss sammen og virkelig nyte julekvelden sammen.

minJUL ER EN DEL AV prosjektet «Nestehjelpene», der artisten Tooji også har en sentral rolle. Programansvarlig for barn og ungdom i Blå Kors Norge, Amund Gillebo, understreker at årets arrangement er et pilotprosjekt, men målet og ønsket er å gjøre dette til en tradisjon.

– Så vidt jeg vet, vil dette arrangementet være enestående i sitt slag. Mange frivillige organisa-

sjoner arrangerer flotte julekvelder for rusmisbrukere og ensomme mennesker, men minJUL har fokus primært på barn og unge, understreker Gillebo, og legger til: – minJUL er avhengig av frivillige krefter, så interesserte bes ta kontakt med Blå Kors hovedkontor!

DET ER TYDELIG AT TOOJI og de gode hjelperne hans gleder seg til å åpne dørene, armene og hjertene på julaften.

– Det åpnet seg rett og slett en fantastisk mulighet, og den måtte vi gripe med begge hender. Gjensidigestiftelsen har stilt opp økonomisk også i år for å gi barn over hele landet en god julehøytid! Og en del av disse midlene skal vi altså bruke på å gi små mennesker uforglemmelige juleminner, forklarer Storset.

– Det blir kort sagt «awesome», avslutter Tooji med stjerner i øynene.

Den engasjerte gjengen bak minJUL-arrangementet (fra v): Tooji (som egentlig heter Touraj Keshkar), Ellen Anker Storset, Amund Gillebo og Henriette Vold.